

Cuprins:

- **ARHIMANDRITUL VENIAMIN MICLE, CHIPUL LUMINOS AL UNUI AVVĂ CĂRTURAR**
† VARSANUFIE, Arhiepiscopul Râmnicului..... pag. 1
- **CENACLUL REVISTEI „TRIBUNA“ CONDUS DE SCRITORUL CONSTANTIN ZĂRNEȘCU...**
Al. Florin ȚENE pag. 2
- **PETRU RĂDUȚ: „STIHURI DESUETE“**
Petre CICHIRDAN pag. 3
- **O REACTUALIZARE ȘI REEVALUARE A POETULUI MARTIR VASILE MILITARU**
Ionuț ȚENE pag. 4
- **COMOARA DIN BULZ**
Elena MANDA..... pag. 5
- **POEZII**
Marian ILIE pag. 5
- **A DISPĂRUT CAPELA**
Csaky E POE pag. 5
- **AȘTEPT!**
Marius MĂRĂCINESCU pag. 5
- **ȘTEFAN PETRA - ESTUL ÎNTĂLNEȘTE VESTUL...**
Constantin ZĂRNEȘCU pag. 6
- **LANSAREA NOULUI SITE AL MUZEULUI NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI...**
Tanța TĂNĂȘESCU pag. 6
- **OLIMPIA SAVA: „AȘ VREA SĂ TRĂIESC PE O STEA“**
Zenovia ZAMFIR pag. 7
- **BLESTEM DE DRAGOSTE ...**
Ștefan DUMITRESCU pag. 8
- **SĂ DĂM O ȘANȘĂ PĂMÂNTULUI!**
Gheorghe PĂNTELIȘMON pag. 9
- **SCRISOARE CĂTRE PARLAMENT**
Petre CICHIRDAN pag. 10
- **MIHAI VINEREAȘU: „DICTIONARUL ETIMOLOGIC AL LIMBII ROMÂNE“**
Allan R. BOMHARD pag. 10
- **BĂTĂLIA DE LA POSADA**
Arhim. Veniamin MICLE pag. 11
- **CLUBUL DE TURISM „LOTRU“ VOINEASA A ONORAT „LIRA LITĂRALULUI“**
Mihai SPORIȘ..... pag. 12
- **NICOLAE MANOLESCU, IN MEMORIAM...**
Marius MĂRĂCINESCU pag. 12
- **FORUMUL NAȚIONAL CULTURAL „BRANCOVENIANA“, EDIȚIA A VI-A, 2024**
Prof. Valentina VASILE pag. 13
- **LITERATURA ȘI SENIORII EI**
Marian ILIE pag. 13
- **TRIPLĂ LANSARE DE CARTE...**
Ana VASILE pag. 13
- **PRIMĂRIA MUNICIPIULUI VÂLCEA**
Biroul de Presă..... pag. 14
- **PUBLIKAȚII ÎN SLUJBA COMUNITĂȚII**
Silviu LAZĂR pag. 14
- **EDIFICII CULTURAL-ISTORICE ROMÂNEȘTI**
Emil MANZUR..... pag. 14
- **ALEGERI GENERALE LA UZPR BUCUREȘTI**
Marian ILIE pag. 15
- **PROIECT MANAGER - UZPR 2024**
Simion Petre CICHIRDAN pag. 16

CULTURA vâlceană a primit premiul Ligii Scriitorilor Români (LSR) pe anul 2020

ARHIMANDRITUL VENIAMIN MICLE, CHIPUL LUMINOS AL UNUI AVVĂ CĂRTURAR

Într-un anume fel, Părintele Arhimandrit Veniamin măsoară timpul în boabele metanierului, împlinind, printr-o atentă preocupare pentru asceză și viață cărturărească, o frumoasă și pilduitoare lucrare cu ținută academică și duhovnicească, plămădită cu sobrietate și smerenie în fidelitatea creatoare a Tradiției ortodoxe.

De pe pedestalul celor 85 de ani împliniți, dintre care 70 au fost închinăți slujirii lui Dumnezeu, Părintele Veniamin Micle oferă astăzi măsura cunoașterii dobândite din tezaurul învățaturii creștine și printr-o acerbă preocupare pentru cultură, știință și istorie, dar și legăturii acesteia cu propriile trăiri duhovnicești în spațiul înmiresmat de sfințenie al Mănăstirii Bistrița.

Această oază de spiritualitate păstrează un adevărat tezaur al sfințeniei în jurul căruia s-a țesut o istorie a modelelor de viață închinată lui Dumnezeu, în duhul tradiției isihaste, pe care Părintele Veniamin, cu neodihnă și jertfelnică osteneală, a prezentat-o în numeroase volume, studii și articole, apoi în cadrul a numeroase conferințe și interviuri pe care le-a susținut. A arătat că părăinții din obștea așezată sub ocrotirea și mijlocirea Sfântului Cuvios Grigorie Decapolitul, slujind la sfintele altare ori schimnicid în peșteri și locuri puțin cunoscute de ceilalți, au devenit chipuri ale vir-tuții, bunătății și sfințeniei, modele de trăire a credinței.

Și viața Părintelui este una înveșmântată de o aleasă râvnă, fiind acela care s-a străduit să restabilească viața duhovnicească în Mănăstirea Bistrița la aproape trei decenii după Decretul 410 din 1959, când obștea monahală a fost alungată. Astfel, prin strădania Părintelui Veniamin Micle, viața spirituală a Mănăstirii Bistrița a fost reînnoită prin săvârșirea sfintelor slujbe și inițierea lucrărilor de restaurare a chiliilor și a întregului ansamblu monahal. Deopotrivă, unind rugăciunea și activitatea cărturărească cu experiența vieții trăite în Dumnezeu, a cucerit suflète împietrite ori a pășit cu naturalețe și cu multă nădejde în istoria neamului și a Bisericii, păstrându-și libertatea cuvântului și a omului ancorat în Adevăr.

Cunoscând rolul definitoriu al paternității

duhovnicești în păstrarea spiritualității, evlavios și smerit, s-a îmbrăcat în mantia virtuților și a devenit, prin cuvânt și prin purtare, pildă monahilor și credincioșilor, care au descoperit în Preacuvioșia Sa părintele duhovnicesc care-i călăuzește către dumnezeieștile locașuri, dar și un adevărat prieten și împreună rugător către Hristos Domnul, Împăratul slavei. Duhovnic apreciat și căutat, trăiește bucuria slujirii lui Dumnezeu și a semenilor, împărtășind pace și binecuvântare, curățind inimile zbuciumate și întristate, spre a le face lăcașuri ale virtuții.

Rafinat și erudit, cuceritor prin eleganța frazei și pătruzător al sensurilor duhovnicești adânci, iscoditor al adevărilor istorice, își împlinește chemarea spre desăvârșire prin punerea în lucrare a darurilor pe care i le-a dat Dumnezeu și pe care le împărtășește într-o permanentă strădanie de a păstra aprinsă candela conștiinței. Prin volumele închinete Mănăstirii Bistrița și Sfântului Grigorie Decapolitul, ieromonahului Macarie și tiparului românesc, faptelor istorice petrecute în apropierea mănăstirii, apoi prin

cuvântările și predicile sale, prin cărțile apologetice și catehetice pe care le-a scris, Părintele Veniamin Micle a devenit încă din perioada de tristă amintire, în care Biserica a cunoscut nenu-mărate forme de prigoană, un model de „rezistență” în fața riscului de a asista la o posibilă desertificare spirituală și culturală. În fața celor care doreau să desființeze mănăstirile, Părintele a arătat că duhul filocalic al isihasmului, râvna monahilor și nevoița acestora în rugăciune, asceză, săvârșirea sfintelor slujbe, păstrarea pravilei și ascultarea, neobosita activitate culturală, îndrumarea necontenită a tuturor acelor care, pășind pragul mănăstirilor, au aflat izvor de înțelepciune și de nădejde, de bucurie duhovnicească, existența școlilor mănăstirești și a scriitorilor, au exercitat o influență cu totul deosebită în cultura poporului român. Totodată, a făcut cunoscute chipuri ascetice de monahi care proveneau din rândurile boierimii sau ale familiilor domnitoare: boierul Barbu Craiovescu și soția sa Neagoslava, călugăriți cu numele Pahomie și Salomeea, apoi soția Sfântului Voievod

Neogoe Basarab, Despina Milița, călugărită Platonida, amintindu-i doar pe cei mai apropiați de Mănăstirea Bistrița.

Astfel, privind în tezaurul faptelor sale luminoase descoperim o pilduitoare jertfelnicie în slujirea Bisericii și o prezență luminoasă în dialogul dintre credință și cultură, unde, cu mult discernământ duhovnicesc, mărturisește că Adevărul deplin al Bisericii le cuprinde și le luminează pe toate. Neobosit în lucrarea de zidire a slovei dumnezeiești, a așteptat cu răbdare deschiderea inimilor tuturor și a renăscut pe mulți la viața

duhovnicească în Hristos, împărțându-le bucuria cunoașterii lui Dumnezeu și mireasma vieții veșnice.

Viața distinsului monah cărturar este ea însăși o istorie în toată complexitatea ei, bogată și profundă, în care a înnodat șirul metaniilor monahilor de la Rohia, din rădăcina vânoasă a Maramureșului neaș, cu tradiția isihastă a Mănăstirii Bistrița, ai cărei cei peste 500 de ani de existență neîntreruptă au însemnat o iradiere spirituală și misionară în întregul spațiu al Olteniei de sub Munte.

Împlinitor al cuvântului psalmistului „al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că îndreptările Tale am căutat”

(Psalmul CXVIII, 94), așază în lumină, cu bunătate și modestie, o permanentă dorință de împlinire a unei autentice vocații a conașterii, dar și o vastă experiență a trăirilor unei vieți binecuvântate de Dumnezeu cu „lungime de zile” (Psalmul XC, 16).

Acum, la împlinirea a 85 de ani, Părinte Veniamin, rugăm Preamilostivul Dumnezeu să vă dăruiască multă sănătate, bucurii duhovnicești, putere de muncă și ani mulți în slujirea lui Dumnezeu și a aproapelui!

† VARSANUFIE,
Arhiepiscopul Râmnicului

CENAACLUL REVISTEI „TRIBUNA” CONDUS DE SCRITORUL CONSTANTIN ZĂRNESCU - O ADEVĂRATĂ ȘCOALĂ DE LITERATURĂ ȘI CREAȚIE LITERARĂ

Al. Florin ȚENE

În toamna anului 1978, din secolul trecut, când ne-am mutat cu familia la Cluj, primul lucru care l-am făcut m-am dus la Casa de Cultură a municipiului. Acolo, pe același palier am dat peste poetul Ion Andrașoni, care, mai târziu am aflat, că era directorul Casei Creației Populare. El m-a îndrumat spre biroul tovarășului Marcu care era metodistul Casei de Cultură. Acesta foarte amabil mi-a spus programul cenaclului literar. Astfel am aflat că ședințele se țin joia la ora 17.

Am participat cu mare plăcere la ședințe. Erau conduse de tovarășul Marcu. Acolo i-am cunoscut pe Radu Săplăcan, tânăr critic literar din Dej, pe Trifoiu, un bătrân care trecuse prin groaznicele închisori comuniste (21 ani), amintind fiind, mult mai târziu de scriitorul Ionuț Țene, în cartea „Neînfrânții”, elevul Sorin Grecu, un poet care promitea, pe Constantin Zărnescu, redactor la revista „Tribuna”, care venise ca invitat special, pe domana inginer Tatomir și mulți alții.

Întâlnirea dintre mine și scriitorul Constantin Zărnescu a fost entuziasmantă, fiindcă amândoi veneam din aceeași zonă a Olteniei de nord. El din Lăpușata și eu din Drăgășani, localități din același județ, Vâlcea. În discuțiile prietenești pe care le-am avut, am descoperit cunoștințe comune, inclusiv întâlniri avute pe meleagurile vâlcene, organizate de comitetul de Cultură și Artă Vâlcea. Între timp am devenit prieteni de familie. Puica, soția lui, și Titina, soția mea, au devenit prietene. În unele duminici mergeam împreună la „iarbă verde”. În aceste escapade discutam literatură și chiar... politică anti Ceaușescu. Era o plăcere să-l aud vorbind despre romanul românesc contemporan. Punea atâta pasiune în vorbire că mă captiva.

El m-a invitat să frecventez „Cenaclul Tribuna”, punându-mă secretarul cenaclului. Primind această „funcție” făceam cronică săptămânală a cenaclului, care apărea, în săptămâna următoare, în paginile revistei. Din când în când, atât D.R. Popescu, redactorul șef al prestigioasei reviste și nașul de cununie al familiei Zărnescu, ulterior și Vasile Sălăjan, următorul redactor șef, oferea câte o pagină de revistă pentru creațiile membrilor cenaclului. Unde mai publicam și eu. Cu condiția ca Bolba Mateescu, secretară cu cultura PCR să aprobe. Dânsa era „ochii și urechiile” propagandei unui regim criminal.

Ședințele cenaclului erau adevărate lecții de literatură și creație literară. La ședințe participau foarte mulți tineri, studenți, oameni de toate vârstele, din toată țara. La acest cenaclu s-au format mulți scriitori, care azi fac cinste literaturii române. Printre acestia sunt: Emil Hurezeanu, Ioan Negru, Sorin Grecu, Ion Burnar, din Baia Mare, Gheorghe Mihai Bârlea, Vasile Chira, Gh. Chivu, poezii din Gorj, din Vâlcea, Dolj etc. Constantin Zărnescu cu tact pedagogic, îi îndruma, le corecta lucrările și insista pe lângă conducerea revistei ca ele să fie publicate. Din câte cu-

nosc eu, Constantin Zărnescu era cel mai căutat redactor de tinerii care „băteau la ușa confirmării” din întregul colectiv redacțional.

În urma unei scrisori scrise de soția mea poeta Titina Nica Țene la revista „Flacăra”, în care critica regimul de înfometare a populației de către criminalul de Ceaușescu, a fost anchetată de odioasa Securitate, de colonelul Velea, și dată afară din serviciu. Urmare acestui fapt nu am mai putut să plătim ratele la apartament. Riscam să fim dați afară. Dar, cu ajutorul lui Constantin Zărnescu, și mai ales prin Vasile Sălăjan, a fost angajată cu o jumătate de normă la „Tribuna”. Ajungând până la urmă secretara redacției.

După revoluție m-am întâlnit cu colonelul Velea, care se pensionase. Întâlnirea a avut loc la cofetăria „Croco”. Acesta, la o cafea, și-a cerut iertare. Și printre altele mi-a spus că el participa la toate ședințele cenaclului, într-o cameră de alături, și asculta discuțiile noastre la un aparat. În sala de ședințe, erau microfoane, pe care eu, în timpul revoluției, împreună cu doi de la telefoane le-am dezafectat.

Însă, și acum, avem o amăreală în suflet. Revista nu i-a publicat poezii niciodată. Doar, prin intervenția poetului Ion Mărgineanu, i-a publicat poezii în pagina Albulia, ca supliment în cadrul revistei „Tribuna.”

-Măi Negoită de ce nu o publici pe tovarășă Țene? S-a adresat Mărgineanu poetului Negoită Irimie, care era șeful secției de poezie. Poet care în anul 1957 m-a debutat pe mine cu poezia „Eu m-am născut când...”

-Nu pot loane! Ști tu...ăia!

-Bă, fricoși sunteți! Vedeți să nu vă scăpați în pantaloni!

Asta a fost discuția dintre cei doi, la care a asistat și soția mea.

Din păcate, scriitorul Constantin Zărnescu a fost schimbat de la conducerea cenaclului și înlocuit cu scriitorul Tudor Dumitru Savu, care prin atitudinea sa față de cenacliști, cenaclul s-a autodizolvat.

La fiecare cenaclist care lua cuvântul îi spunea:

-Stai jos, că ești prost!

Să fi fost pus de Securitate? Pentru a-l desfința!? Să fi intervenit Eugen Uricaru secretarul de partid și un fel de securist sadea? Și când mă gândesc că... „democrații” scriitori l-au ales pe politrucul Uricaru

Președintele Uniunii Scriitorilor. Vorba zicalei: „Cum e turcul și pistolul.”

*

După evenimentele din decembrie 1989, poeta Titina Nica Țene a fost titularizată secretară. Redactorii îi spuneau „Șefa”. Eu am publicat câteva articole în „Tribuna” despre bursa mea primită de la doamna ambasadoare Karen Fogg în Belgia, pentru a cunoaște structurile Uniunii Europene, la ușa căreia băteam.

Din păcate frumoasa prietenie cu Constantin Zărnescu s-a întrerupt. Îmi pare rău. Nu-l învinovățesc. De vină a fost sistemul, și mai ales un ofițer de securitate din Cluj-Napoca, care este poet. Doamne! Cât rău au făcut acești slujbași ai răului, ziși ofițeri de securitate, poporului român. Unii din ei și acum. Prea multe drepturi l-i s-au dat și acum. Vezi cazul generalilor.

PETRU RĂDUȚ: „STIHURI DESUETE”

Petre CICHIRDAN

O zi cu totul specială, joi 20 06 24, când la Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul* Vâlcea au fost sărbătoriti poetul Felix Sima - 75 de ani- și profesorul universitar Petru Pistol care a împlinit 80 de ani...

Două profile literare semnificative din cultura vâlceană, recunoscute de toată lumea, dar mai degrabă de Forumul Cultural al Râmnicului, prof. dr. Ioan St Lazăr, conf. univ. și domnia sa, care a pregătit și organizat această manifestare pe care am salutat-o cu toții!...Felix Sima fiind feblețea poezilor vâlceni și nu numai, în timp ce Petru Pistol fiind unul dintre cei mai cunoscuți adepți ai clasicismului de orice fel, cel mai cunoscut analist al perioadei antice! Cu această ocazie, de această dată, Petru Pistol (pe copertă Petru Răduț) ni se prezintă ca poet, un umil poet- după părerea domniei sale, cu aceste poezii scrise la 42- 43 de ani și care refuză din start orice contact cu lumea critică literară, ne-o spune încă din primele pagini în prefața „Către cititor”, dorind să nu fie citit printr-o critică de întâmpinare, ci prin dragostea cititorului pentru Homer: „La fel și autorul acestor stihuri zice: C-or fi desuete, proaste, de pe vremea lui Cârlova, zăbovește, cititorule și asupra lor, sfichiuieste-le cu Biciul lui Homer, măcar așa cât un semn de binețe. Dacă și lucrurile au suflat (*Sunt lacrimae rerum*, Vergiliu, Eneida, I, 462), darămite niște cuvinte...”

„Stihuri desuete” este o carte de poezie semnată de Petru Răduț și vede lumina zilei prin Editura *Antim Ivireanul*, 2024, în asistența tehnică a lui Sorin Alexandru Barbu, care a și tehnoredactat-o, i-a creat coperta și a pregătit-o pentru tipar (prepress). Revenind la *prefața* semnată de autor, Petru Răduț, opinăm și noi ca pasionați cititori și publiciști: ce nevoie avem de critici cu ștaif de la Uniunea de creație, dacă ei, în general, trăiesc pe spinarea artiștilor de cele mai multe ori înălțându-i fără merite, și numai dintr-o regulă impusă...devenită cutumă! Vedem, citim, și numai despre niște *stihuri desuete* nu este vorba în volumul de față. Poezia lui Petru Răduț are forma, cadența, silaba specifice acelor vremuri dinaintea mileniului doi în era creștină și spunem asta fiindcă am tradus și noi „Carmina Burana” scrisă prin anul 1100 și am făcut-o doar cu ajutorul dicționarului, plus o traducere descriptivă în limba engleză- aproape imposibilă, dar mai ales cu ajutorul silabei, favorizând muzica... Numărul de silabe din limba latină a fost egal cu cel din limba română și a rezultat o variantă care se poate cânta în românește... Îndeobște Carmina Burana se cântă în limba latină veche... Am făcut simpla divagație, spunem noi, cu rost, ca să ne aliniem manierei de lucru a poetului, care își începe volumul cu poezia „Poliglotalu” fixînd cadrul, decorul, cu stihuri în 13 silabe și în peisajul ludic al copilăriei. Șase strofe de gravitate, seriozitate maximă, un dialog între eul copilului poliglot și alter egoul din care nu lipsește comicul: „Dar să anunți când dai, să trec pe îndelete/ Pe altă cracă, de o cireasă să mă țin.” Ne amintim că și Dumnezeu a amestecat limbile când a vrut ca urmașii lui Cain să nu mai termine de construit Turnul Babel. „Atențiune”, simplu și pur, versus „Achtung, Ahtung, attention, attention/ Vnimanie, vnimanie!” ...Dar nu

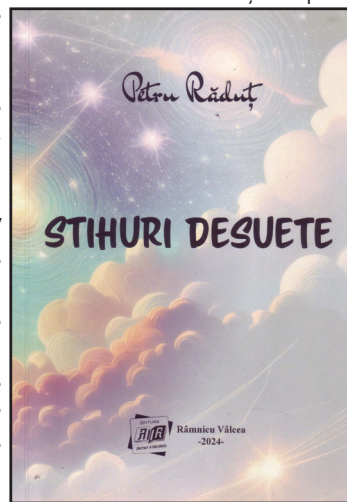
fondul poematiceii vrem să arătăm, narațiunea, ci construcția poeziei pur clasice și sensurile ei adânci, frumusețea construcției poetice. Stare poetică la care ajunge, poetul, folosind legile științei limbajului: „Copilul care sunt în ziua cea mai nouă,/ Doldora de carte, cu limbi străine-n gură,/ Am întâlnit polen plutind pe-un bob de rouă/ Copilul care-am fost, desculț, fără armură.” Mai mult decât frumos! ...

Mergem mai departe și citim din cartea lui Petru Pistol, „Stihuri desuete” (ce desuete, mai degrabă stihuri deosebit de consistente!) poeziile „Se-n senina copilul” și „Se salutară viețile”... și găsim, notat pe agenda însoțitoare care nu ne lipsește în activitatea de publicist, notat: poetul se dezice, doar este poliglot, nu-i place vorba multă și-o aruncă peste tot, o mare de cuvinte, realizând un cuvintelnic, mai mult de-atât, de idei înșirate-n stihuri. Deși învățătorul îi arăta din când în când nuiua el urcă iar în dudul, unde

îl prinde seara! O poezie care se vrea și reușește să fie exactă în cele poești și care reușește să zdruncine chiar mediul în care rade sau plînge acest copil aproape filosof: „Să cânti de unul singur, în cor să cânti, ca sfinții,/ Să râzi cu gura plină să ți se vadă dinții./ Era sloganul vremii, că multe le rezolvă/ Dantura ce-a frumoasă și dragostea de vorbă.” O poezie de marcă înaltă (era să zic marca Petru Pistol), care rar deschide gura, nu de teama sintagmei *dacă tăceai filosof rămâneai*, ci de profunzimea ziselor sale. O lirică pansament pentru cititorul, ca noi, supărat că pe turla Arhiepiscopiei cântă de mai multă vreme pescărușii sosiți aici pe fostul repede Olt, obișnuit fiind din cele mai vechi timpuri să asculte gugustiucii aciuți în brazi... „Rămas pe țarm de iarnă pustiu în tot ce-i om,/ Mă încălzeam la gândul să sui castel în pom/ Să aibă cucul casă de iarnă și de vară,/ să nu mai plece-n lume și cântecul să piară.” Fabulos!... Depășește stihurile lui Mandicevschi în care teribilul poet din Bucovina anilor de la începutul secolului XX deplângea soarta românilor obligați să lupte pentru puteri străine: *Bucovină, plai cu flori/ Unde-ți sunt ai tăi feciori?// Au fost duși în altă țară/ Dar se-ntorc la primăvară...* Și la care copiii din Cernăuți conduși de lurie Levic au adăugat fără permisiunea (normal dacă a trăit în urmă cu 100 de ani) renumitului poet din nord estul Regatului României; au adăugat, pentru noi, în 2017: *Câte primăveri au fost/ Înapoi nu s-au întors* - aluzie la evacuarea basarabenilor și bucovinenilor din martie 1944! Am notat cu ocazia lecturării poeziei „Se salutară viețile” că moartea nu există, ci, doar viața, care mai devreme sau mai târziu îi este omului curmată. Super stihuri, chiar în dialog, închinat copilului care „urcă casă sus în dud” să-i fie cucului sălaș de iarnă și de vară...

Citind „Dilema premiantului” un lucru ne-a fost mai mult decât clar: premiantul nu poate fi poet, ci doar profesor universitar! Silitor sau bigot tot handicap se cheamă. Mângâiere adevărată nu există decât în dragostea trupească... „Nu vreau s-aud de un vânat ușor,/ De nota zece- mere decojite,/ Aș vrea să mai trăiesc și la subsol/

Din simț în simț un mînz cu cinci copite.” Și mai cităm un stih din aceeași poezie, ultimul: „Eu nu abordez viața la modul...foaie verde”...și parcă îl auzim pe Horia Hulubei spunând unui student mai neastâmpărat de-al său: *Aici (la Facultatea de Fizică) nu suntem la Conservator* trebuind să recunoaștem că celebrul fizician a pus o stîncă, barieră de netrecut, între artă și știință!...și cui? Unui tânăr aspirant la plină viață, una fără muzică adevărată! Mai citim: „Cumplită ar fi moartea și traiul ar fi cumplit,/ De ar cunoaște omul prețuia de murit./ Între omizi și fluturi ne strecurăm tiptil,/ Bătrân ori tânăr piere- se stinge un copil.” („Vârsta morții nu e”) și constatăm că pe ludicul copilăriei autorul de 42- 43 de ani se pronunță ca un veritabil filosof- trăirist. Poetul se vede unic, *beton* de carte, rămâne, trăiește într-un ludic veritabil, se vede bătrân sărind peste vreme, se vede bătrân, chiar mai mult, care miroase a carte: „Precum m-a tăiat capul și inima din piept,/ Departe de părinți, lângă iubiri uitate,/ Eu am rămas copil cum am știut mai drept,/ Mă rîd bătrâni de-o seamă că mai miroso a carte.” („Nu fireți ca pasărea ceia ce se chiamă cuc” - * Din

„Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie”)...sesizați culoarea - noanța - argheziană!? ...În poezia „Măsura vieții” se pune de-o dilemă pe care o are tot omul care trăiește în pace cu familia proprie, cu familia părinților și a bunicilor. Ce este mai bine să faci în viață, mai ales atunci când nimeni din acest anturaj nu-ți ajunge la gradul de pe umăr?...- Rîd oameni pozitivi și reci/ De omul doar cu carte./- Ei nu se văd că sunt pigmei,/ Noi suntem mai departe...”este unul din răspunsurile pe care le dă Petru Răduț în aceste șapte

strofe care compun această poezie. Cu versuri scurte și în dialog care crează o interesantă polarizare între eu și restul lumii. Nu avem ce face, asta este arta! Se observă și noanța pur ironică a artistului...iar noi, nu putem să nu amintim de basmul băbuței cu peștișorul de aur, cu baba, cândva femeie de măritat. Și, ca fapt divers, ca dovadă că poezia lui Petru Răduț pătrunde cosmosul, iată că ea cuprinde una dintre cele mai răspândite maladii ale lumii, numită nemulțumirea veșnică, anti-biblică și extrem de legată de lumea laică. Și mie, autorul acestor rînduri, femeia mi-a cerut în 1992, când ea intrase în șomaj din postul de șef de atelier proiectare asistată de calculator - unic în țara românească - să plec din fabrică și să fac bani, căci banii din șomaj nu ne ajung nici să ne mai cumpărăm pastă de dinți! Și uite așa din gând în gând și din vorbă în vorbă mi-am construit fabrică, femeia mi-a rămas, și a început să se ocupe de mai multe fabrici! iar eu am descoperit deviza existențială pe care le-o recomand la toți: Fabrica, familia și strada! Vechimea ei se calculează ușor, începe de la Adam și Eva...

Cartea lui Petru Răduț nu este pentru toată lumea. Este una care îl definește pe Petru Pistol singurul profesor universitar doctor, vâlcean, pentru vâlceni, cu doctorat în romanism și latinătate, în civilizația care a creat Europa frumoasă și care se studiază cu febrilitate chiar și acum în țările cele mai avansate... Lecturarea volumului său este un exercițiu de înaltă intelectualitate și contribuie la mai buna cunoaștere a acestei lumi pe care o trăim de patruzeci de ani încoace...

O REACTUALIZARE ȘI REEVALUARE A POETULUI MARTIR VASILE MILITARU

Ionuț ȚENE

Consider că o reevaluare și reactualizare critică a liricii românești din secolul XX este necesară și imperioasă. A menține din motive iluzioniste, teziste sau ideologice, și acum în secolul XXI, poeți în sertarul cu addende lirice nu-și mai are rostul. În istoria literaturii își are rostul și menirea doar esteticul, nu pastişarea ideologică. Istoria literaturii române nu a evoluat de la antologia critică a lui Nicolae Manolescu din 1968, care a avut probleme după ce a inclus câteva texte ale lui Radu Gyr într-o antologie de poezii, în 1968. Cartea a fost retrasă din librării și topită din ordinul expres a conducerii PCR de atunci, deoarece din sumar făcea parte Radu Gyr, Nichifor Crainic și Ștefan Baciu. Și azi, critica îi consideră pe corifeii lirici închiși în perioada comunistă, doar "de dicționar și de antologie". Este o viziune ucronică și utopică, care falsifică istoria și estetica. Acești poeți care au trecut prin calvarul temnițelor comuniste sunt de sorginte paideică, cu o axiologie valorică distinctă și adevărate voci lirice, ale căror versuri emoționează și sunt citite sau recitate de tot mai mulți români, indiferenți la causalitățile unei claustrofobii mecanice ale timpurilor noi. Tezisele, repetițiile ideologice și critica care valorizează mediocritățile va trece desigur, iar istoria literară va face reevaluarea și proba timpului. Un poet care merită recitit și reconsiderat este Vasile Militaru. Este cunoscut mai ales ca poet creștin și autorul emoționantei poezii "A venit aseară mama", care a fost inclusă în manualele școlare din perioada interbelică ca opera lui George Coșbuc.

Vasile Militaru s-a născut pe 19 septembrie 1885 în comuna Dobreni din județul Ilfov. A provenit dintr-o familie foarte saracă de plugari, urmând cele patru clase primare. Debutul în versuri a fost precoce, la vârsta de doar 15 ani, în revista „Literatură și arta română”. Talentul îi este recunoscut imediat și exhaustiv de către elitele culturale ale epocii Barbu Delavrancea, Alexandru Vlahuță și Dului Zamfirescu. Aceștia îl sprijină în cariera literară și să ocupe un post de funcționar în Ministerul Lucrărilor Publice. În 1922 devine membru al Societății Scriitorilor Români. Colaborează cu versuri la diferite publicații, printre acestea numărându-se: Convorbiri literare, Curierul artelor, Ecoul, Flacăra și Drum nou. Vasile Militaru se face remarcat printr-o serie de fabule publicate în revistele „Drum Nou” și „Porunca Vremii”. Prima carte de versuri, „Stropi de rouă”, îi apare în 1919, fiind urmată de „Cântarea neamului” (1925) și „Doina” (1927). Vasile Militaru mai scrie fabule populare, devenind apreciat în epocă. Publică „Fabule” (1928), iar în 1936 îi apare un al doilea volum de fabule, „Viermi și stele”. Este îndrăgît mult de cititori. Însă opera sa primordială este considerată „Divina zidire”, lucrare ce reprezintă Biblia versificată. La aceasta operă scriitorul a lucrat 25 de ani. Din 1934 publică poezii patriotice „Purtătorii torței” și „Bucură-te țară”, cuprinse în volumul „Temelie de veac nou”, tipărit în 1938, sub pseudonimul Radu Barda. Pseudonimul de Radu Barda era un acronim. În timpul celui de-al doilea război mondial se implică în propaganda regimului antonescian de a mobiliza soldații români pe frontul împotriva URSS. A scris cunoscuta poezie „Eroii de la Stalingrad” în care percepea pe militarii români ca urmașii cruciaților: „Sub vifor de stepă urlându-și mânia, e luptă grozavă și crâncenă foarte./ E luptă

cumplită, pe viață și moarte:/ De-o parte, nebune, sălbatiche hoarde, barbarii ce vin ca năucii./ De alta, o mână de oaste vitează, – năpraznici Arhangheli ai Crucii./ Din toată cetatea spre care puhoiul orbește-acum vine,/ Mai sunt în picioare doar niște ruine:/ Doar ziduri crăpate, pe care stă cerul,/ Și-n mijlocul căror își țipă urgia, zăpada și gheața, și gerul .../ Aici își găsi-vor mormântul oștiri înfrățite-a trei nații...”

După 23 august 1944, când armele s-au întors, Vasile Militaru și-a găsit adăpostul în casa unei familii de țărani gorjeni din localitatea gorjeană Suseni, care i erau prieteni de mulți ani.

După refuzul de a-și folosi talentul literar în slujba comunismului, Militaru este arestat la Șușeni și condamnat la 32 de ani de închisoare. De aici urmează să fie arestat de Securitate, în anul 1958, sub motivul de deținere de materiale interzise. Urmează procesul și condamnarea bătrânului poet, care ajunsese la vârsta de 74 de ani. Tribunalul Militar Craiova l-a condamnat la 20 de ani de temniță grea pentru crimă de uneltire contra orânduirii sociale; la 12 ani de închisoare corecțională pentru delictul de deținere de publicații interzise; la 10 ani de degradare civilă, confiscarea totală a averii personale plus obligația de a plăti 1000 lei cheltuieli de judecată. Câteva luni mai târziu, în 8 iulie 1959, Vasile Militaru s-a stins în închisoarea comunistă de la Ocnele Mari. După acest trist eveniment, soția sa, o celebră artistă din perioada interbelică, a venit în vizită la Șușeni, Gorj, pentru a mulțumi familiei Măruță, căreia i-a prezentat și ultima scrisoare în versuri pe care Vasile Militaru i-a trimis-o din spatele gratiilor cu ocazia zilei sale de naștere. „Din ocnă, Draga Mea, îți scriu iar,/ De ziua Ta gătind cuvinte./ Nu-ți pot trimite azi în dar,/ Decât o lacrimă fierbinte!”

Poetul nu a făcut în viață compromisuri. Vasile Militaru a refuzat teroarea preajmei ideologice și a imanentului. Viața și-a trăit-o axiologic, pe valori creștine autentice și general umane: adevărul, dreptatea, binele, smerenia, libertatea și iubirea. În realitate, Vasile Militaru a făcut parte doar din partidul libertății din care fac parte doar scriitorii autentici. Poetul a spus la un moment dat că: „Dacă am pierdut averi și ranguri, dar nu am pierdut credința în Dumnezeu, nu am pierdut nimic”. În închisoare a fost torturat și umilit de către securiști. Mărturiile și documentele vorbesc despre atitudinea sa demnă în fața soartei nedrepte. A acceptat cu fatalitate situația ca un mucenic. A fost un mărturisitor liric a credinței sale. Despre ultimele clipe ale poetului, deținutul Dumitru Radu Udar, care i-a fost alături în ultimele sale momente de viață, ne-a lăsat o mărturie emoționantă. „Am fost alături de poetul Vasile Militaru, atunci când în condițiile tragice, impuse de geniile răului, de forțele întunecate ale comunismului, a trecut în eternitate. Ne-am dat seama cât de profundă a fost credința în Dumnezeu a poetului, care și-a acceptat moartea ca pe o împărțășanie”. Prin efortul soției sale, Ecaterina Barbu Militaru, după 25 de ani poetul creștin Vasile Militaru a fost reabilitat și înmormântat ulterior pe Aleea Clasicilor din cimitirul Bellu.

Vasile Militaru nu are complexitatea lirismului și sintaxei înnoite a unui Lucian Blaga sau Tudor Arghezi, dar contribuie prin versurile sale înmiresmate de taince expresii arome, atinse de aripa credinței, la o percepție nouă și un stil original. Poezia sa este încărcată

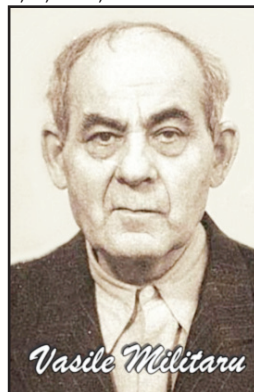
de simboluri și mesaje hristice transpuse translucid într-o haină nouă a limbajului. Din nefericire, ofițerii de securitate i-au ars manuscrisele literare atunci când l-au arestat pe poet. A fost o pierdere imensă pierdere culturală. Patriotismul său reiese limpede din poezie fără declamații retorice, ci așa putea chiar spune că intimist, într-o interiorizare a sinelui cu pământul nașterii: „...De-ai veni pe-aici odată, ai vedea că am o țară/ Ca un fagure de miere strâns din flori de primăvară:/ Ape line o sărută cu blândețe de nespus;/ Munți cu creste de aramă-i țin cunună spre Apus.../ Lungi amurguri minunate pe-ale ei ținuturi cad,/ Aurind livezi și lanuri, codrii nepătrunși de brad...”

Vasile Militaru este emblematicul poet al generației sale de mucenici lirici care s-au jertfit pentru limba și literatura română într-o perioadă când numeroși scriitori ai trădat calofilia, livrescul și originalitatea estetică în numele realismului socialist. Poetul face parte dintr-o pleiadă recunoscută a poezilor închisorilor comuniste. Nu a dorit să scadă ștacheta

pentru o versificație ideologică impusă cu forța de un regim, care nu înțelegea metafora și legătura omului cu creatorul. Vasile Militaru a înțeles foarte corect sensul creației în sensul lui N. Berdiaev, că aceasta nu poate "rimacuttractorul", cidoarcu înveșnicirea sau transcendentul, la fel ca în poezia "Plecările". „Vei ști-n lumina veșnicului Faur,/ Că Suflatul tău n-a putut să moară,/ Cât prețuiesc comorile de aur./ Și ce preț are-n Cer să ai comoară.../ Dar mai ales vei ști ca niciodată,/ Că te-ai întors în țara ta din veci,/ De sorii toți adânc străluminată,/ Ca-n vecii toți, din ea să nu mai pleci!”

Prin stilul baladesc, profund și iconic, Vasile Militaru precede pe poezii baladisti ai cercului literar sibian. Aceeași trăire și tremurat de lacrimi în versuri. Poetul este un profet liric din spița anticilor, însetat de forme limpezi de clasice epeei homerice. „Dar domnul se-ndură de babă/ Și-un pui de cerb i-a dăruit./ Un pui de cerb, cu stea în frunte,/ Gonit din codru și rănit./ Săgeata-i străpunsese gâtul –/ Din pană sângele-i curgea/ Și lacrimi mari picau din ochii/ Frumoși, rotunzi ca o mărgea.” (Cerbul cu stea în frunte)

Reconsiderarea operei lirice a lui Vasile Militaru, dar și biografiei sale demnă de un bildungsroman este o cerință critică actuală, dar și o întreprindere curajoasă față de "teroarea mediocrității". Refractor la compromisuri sociale și literare, poetul este o voce lirică distinctă și originală, care, prin recitare, și demers critic se re poziționează în ierarhia auctorială. Vasile Militaru este mai mult decât un poet de dicționar sau antologie, eventual un profet liric din enciclopedia scriitorilor români, a cărui bust poate sta, în viitor, pe aleea clasicilor literaturii române. În anii '50 tata a fost cu părinții la Ocnele Mari. În centrul stațiunii se vindeau table de șah din lemn executate de deținuții de la penitenciarul Ocnele Mari. Atunci bunicul i-a spus lui tata că s-ar putea ca aceste piese de șah să fi fost făcute de poetul Vasile Militaru din închisoare. Așa a aflat tata despre poetul Vasile Militaru că era închis la închisoarea Ocnele Mari. Poaibil ca șahul cumpărat să fi fost realizat de Vasile Militaru. Mulți ani când jucau șah în familie se gândeau la destinul tragic al lui Vasile Militaru. Moartea sa în temnița de la Ocnele mari a fost de pateric. Un fost deținut care a fost de față la moartea poetului ne-a lăsat o descriere emoționantă. Dumitru Radu Udar rela într-un articol publicat în Adevărul.ro după anul 2000, că a fost scos din celulă alături de un alt deținut, care era preot, și duși într-o altă celulă unde era infirmeria, unde se afla poetul Vasile Militaru care trăgea să moară: „Singur în camera-celulă, o jilavă făptură de om deținut, era căzut din pat cu fața în jos. (Continuare în pag. 5)

COMOARA DIN BULZ

Elena MANDA

Muntele Cozia, privit din Călimănești pare un om adormit. Bulzul se află în partea dreaptă muntelui și seamănă cu nasul unui om. În zona Călimăneștiului numim acest peisaj din muntele Cozia, „dacul adormit”.

În zona Sălătrucelului circula o legendă referitor la acest Bulz, numit și „Grădina florilor din Muntele Cozia”. Această legendă se referea la o comoară ascunsă, la sfârșitul secolului al XIX-lea în Bulz. Astfel trei haiduci Bocșea, Doncea și Ianoși au prădat mai multe mănăstiri aflate în partea de nord a Râului Olt înspre direcția Brezoiului, după unii 7, după alții 9. Din odoarele furate au făcut 7 sau 9 poveri pe care le-au pus pe cai și le-au ascuns în Bulz. Pentru a ajunge în acel loc au potcovit caii invers, au urcat pe niște poteci ascunse, iar după aceea au aruncat caii în prăpastie. Acolo privind spre munte numeri au numărat zece pași la dreapta și au săpat. Au îngropat comoara într-un loc unde se află o potcoavă în stâncă. Au depus jurământ ca nici unul să nu poată să ia singur comoara. Pentru a intra în posesia ei trebuia să fie toți trei.

Doncea și Ianoși au murit, iar Bocșa supraviețuindu-le a ajuns la adânci bătrânețe. Până să moară, a povestit despre comoară. Mulți au încercat să ajungă la comoară însă nimeni nu a reușit.

Povesteau unii cum ajungând noaptea în Grădina Bulzului au fost alergați de un călugăr uriaș cu un mai în mâini. Alții povesteau cum au fost năpădiți de furnici roșii în Grădina Bulzului. Alții povesteau cum ajunși în această zonă s-au luat din senin la bătaia. Multe au mai fost povestite despre această zonă, în care când intrai te încerca o moloșeală cumplită.

Aceasta este o legendă. Ca orice legendă își are farmecul și învățămintele sale. Important este să păstrăm aceste legende, care vor constitui pentru urmași mărturii ale existenței noastre pe acest pământ străbun.

CSAKY E POE

A DISPĂRUT CAPELA

Nu mai există Capela,
nu a rămas decât
o grămadă de vreascuri...

Totul s-a dus,
alunecat la vale,
pomii s-au răsculat la deal
și vile la fel,
nu mai este motel
a dispărut pârtia de bob
a dispărut trambulina mare...

Pe Geantă cu sănii ne dam,
nu mai există Beathles,
nu mai există Lotus,
Medvedov și Marin
și Poe, și Felix
s-au întors,
dar nu mai există Capela,
nu mai există decât
o grămadă de vreascuri,
o grămadă de crengi
fără rost...

MARIUS MĂRĂCINESCU

Aștept!

Aștept să mă cosești, iubito, la vară când se coace fânul,
din floarea mea să-ți faci o iie, să simt cum îți tresare sânul
și-n păr să-ți cadă păpădie când vântul te va săruta,
miresma toată să te-mbie, că ești frumoasă, draga mea!

Nicio potecă să nu-mpartă livada mea în jumătăți,
să stăm lipiți ca două frunze uitare-n taina unei cărți.
Un car cu boi să treacă, totuși, să-și facă drum prin mine-atunci,
cu fân și floare ofilită, în carul gol să mă arunci.

Din alte flori să-ți faci o iie, dacă mă vei găsi cosit,
iar eu nu voi mai ști, iubito, nicicând dacă ai mai venit
și-o să te certe rădăcina ce-a mai rămas din fânul meu
și o să-mi fie dor de tine, de iia ta, de tot, mereu...

O REACTUALIZARE ȘI REEVALUARE A POETULUI MARTIR VASILE MILITARU (Urmare din pag. 4)

Gardianul tiran ni s-a adresat cu ura care îl caracteriza și pentru care era desigur apreciat. – Banditul ăsta trage să moară, ridicăți-l în pat mai repede. L-am întors cu fața în sus pe muribund și l-am așezat în pat. Acest om era Vasile Militaru. Cu ochii dați peste cap și cu fața brăzdată de chinurile morții. Nimic nu mai era viu în el, doar ochii, parcă năluci nepământene, vegheau așteptând de undeva o mână de ajutor care nu mai venea. Am trecut la picioare făcând semn preotului să treacă la cap. Din privire și din mișcarea buzelor (gardianul stătea în ușă) m-am înțeles cu preotul să-i spună rugăciunea din urmă, pentru dezlegare. Când preotul a început prin mișcarea buzelor să-i facă rugăciunea de dezlegare, pleoapele muribundului s-au deschis, apoi iarăși s-au închis și, parcă mulțumit, s-a înșeninat la față și și-a dat duhul. Așa i-a fost dat, să nu aibă o lumânare aprinsă la căpătâi în acele ultime clipe ale vieții, el care se risipise în atâtea generații. Ne-am dat seama cât de profundă a fost credința în Dumnezeu a poetului, care și-a acceptat moartea ca pe o împărțășanie. Cu vocea strangulată de emoții, i-am spus păgânului care stătea în ușă nepăsător, ca și când omul din față lui era un nimeni. – A murit deținutul! – Dă-l în... de bandit! Bine că am scăpat de el, a fost răspunsul tiranului suprasaturat de ura proletară. Radu Udă a mai spus că Vasile Militaru nu a avut parte de vreun ajutor medical, pentru a-i alina suferința: „În scurtul răgaz pe care l-am avut, ne-am putut face semnul crucii și să zicem: Dumnezeu să-l ierte pe cel trecut în neființă, departe de toți cei ce-l iubeau. Am putut observa că poetul stătea singur în celulă, mai degrabă izolat, neacordându-i-se nici un ajutor medical. Nu se vedea niciieri vreun urmă de medicament. Pe mica măsuță de fier – tablă – se găsea o cană cu ceai neîndulcit, pe care îl beam și noi ceilalți, o bucățică de turtoi și un castron de tablă în care abia se distingeau câteva boabe de arpacaș, de multe ori nefiert și plin de gărgărițe”. Cei doi deținuți au primit sarcina să-l îmbrace pe poetul care tocmai murise: – Am tresărit când a zdrăngănit zăvorul și și-a făcut apariția gardianul. Nu avea nici o urmă de omenie în el, ca și când s-ar fi născut pe altă planetă. Ne-a aruncat din ușă o cămașă și o pereche de indispensabili – ce-i drept curate – și ne-a poruncit: „Dezbrăcați-l pe bandit de ce are pe el și îmbrăcați-l cu rufele astea”.

Vasile Militaru completează pleiada de poeți martiri care au avut parte de moarte mucenicească în temnița comunistă. Nu s-a lepădat de credința creștină în ciuda torturilor inimaginabile.

MARIAN ILIE

(Pamflet, inclus în recent editatul volum „Pandemicale și eurotriste”, Editura Betta, București, 2024. Vă îndemnăm să-l citiți și să vedeți și ce spune fostul ministru japonez...)

Marea șmecherie

Acuma, ca să fim cinstiți
Vă spun eu marea șmecherie
Păziți-vă, să nu răciți
Să căpătați pneumonie

C-atunci casapii din Ocol
Cu algoritmul lor perfid
V-aplică sumbrul protocol
Spitalicesc pentru COVID

Și-n acel cadru psihogen
Legeți de pat, în ATI
Veți fi-ndopați cu oxigen
De nu ieșiți afară vii

Și de ieșiți sau nici măcar
Nu va să treceți prin spital
N-aveți scăpare de calvar
Impus cumva colateral

Cu-acel vaccin ce nu-i vaccin
Nici tratament pentru COVID
Ci-un act comercial vecin
Cu interesul de partid

Că vaccinarea e în van
De virus tot nu veți scăpa
Imunitatea nici un an
Să fiți convinși, nu va dura

Devii vaccino-dependent
Cu costuri greu de suportat
Cum se întâmplă-n mod curent
BigPharma fie-ndestulat!

Și cum partidul e în tot
Și-n toate cele câte sunt
A pus la treaba asta bot
Și a făcut un legământ

Să vaccineze la toptan
Cu plata sumelor masive
Împutinând regnul uman
Cum scrie-n niște Directive

CULTURA ARS MUNDI

La noi nu-i, nene, ca-n Burundi!
Cultura-i soră cu Ars Mundi
Cum zice Petre Cichirdan
Confrate vâlco-râmnicean
Ce scoate trei-patru reviste
În ciuda vremilor răstriste
În care tot ce e frumos
Risc-a fi dat cu susu-n jos
Și-n care șansele-s puține
Ca mâine să trăiești mai bine
Iar dacă mai în vârstă ești
Nu prea ai loc să mai trăiești...
Da, e-o idee gogonată
Că lumea-i sprapopulată
Și că sârmanii seniori
Nu pot adăuga valori
La patrimoniul existent...
Deja, în lume e-un curent
Care îmi dă fiori ades
Și, zău, că nu e de-nțeleș
Cum cei mai duri contestatari
Sunt cel puțin octogenari
Unși cu-alifii timp de mulți ani
S-ajungă-n frunte la ciolan...
Mare păcat – ce pana ciorii!-
Că și confrății, scriitorii
Împrumutără dogma asta
Căznindu-se să strângă casta
Și să rămână o elită
Scriind de zor, dar necitită
Că-n scrisul pretins diafan
Nu mai găsești ecou uman-
Cu sentimente vagi, corupte
E-așa ușor să se înfrupte
Din ce-au agonisit ani buni
Cei ce-au ajuns acum bătrâni
...
Mai mult de-atât n-am să mai zic
Ci dați pe titlul meu un click
Și veți găsi, la o adică
Chiar în revista lui Petrică
Împărțășită cu durere
Nefandosita mea parere.

ȘTEFAN PETRA – ESTUL ÎNTÂLNEȘTE VESTUL. DRUMUL MĂTĂSII: IERI ȘI AZI

Constantin ZĂRNESCU

Poetul Dinu Virgil Ureche și Editura Napoca Star ne obișnuiesc cu volume, cărți, importante aporturi ale unor intelectuali transilvăni, ajungând la apariții aproape cotidiene. Avenit, acum, rândul și unui sociolog și istoric al Bazinului greco-roman și Mediteranean-Bizantin, dl. Ștefan Petra. Este o ambițioasă aducere în actualitate, în viziune „eurasiatică”, politică a celui mai mareț dintre simbolurile civilizațiilor vechi: *Drumul Mătăsii*, rețea fabuloasă de căi negustorești, legând China de Europa, într-un *continuum* de idei, descoperiri, mișcări de populații, modelând *Trecutul Umanității*, din imemorabile vremi indo-persane, creștin-islamice, până la războaiele mondiale ale veacului XX, până și cea „geopolitică” – globalismul contemporan.

Între China și Constantinopol – Antiohia, Alexandria Egiptului – Samarcand, *Drumul Mătăsii* nu a fost o „cale naturală”, o „construcție fizică”, precum „Via Sacra” a Romei Antice, ci o „rețea”, printre și sub imperii, supusă „ondulațiilor” și „relativității politice”, măsurând 11.000 km, ajungând să fie socotit „un fundament al civilizațiilor”. Nu l-a născut numai *mătasea*, ci infinite „produse, bunuri”, mână de lucru, migrații, „forturi”, „caravan-seraiuri”, apariția „hârtiei” (și a banilor din hârtie, mai ușor de transportat), a pergamentului, a tiparului, a credințelor, busolei, libertăților religioase, însă și *instituțiilor centralizate!*...

Drumul Mătăsii, așadar – un fenomen unic și fascinant, de integrare „eur-asiatică” a evoluat, distanțat, în vulturi și fragmente, de la *Calea Regală Persană* (500 î.e.n.) la *Imperiul Greco-Macedonean* al lui Alexandru cel Mare; *Bizanțul* și Republicile italiene (Veneția, Geneva, Pisa, Ragusa) inițiind puncte „poștale”, posturi de călăreți și schimbări de ceai ș.a. *Mătasea* a ajuns o *Metaforă universală* (cu *ouăle viermișorilor*, furate, duse la Constantinopol, și mărfurile ușoare, dar foarte scumpe, precum piperul, tămâia, chihlimbarul; până la cele *grele*: jadul, lapis-lazuli, amintite de Ibn Batuta și Marco Polo; până la blănuri, purpură, sticlă,

praful de pușcă, porțelanul, aromatele, covoare și sclavi, aur și „furtuni ale Morții” (ciuma, holera), în alte veacuri, în și după *Renaștere*.

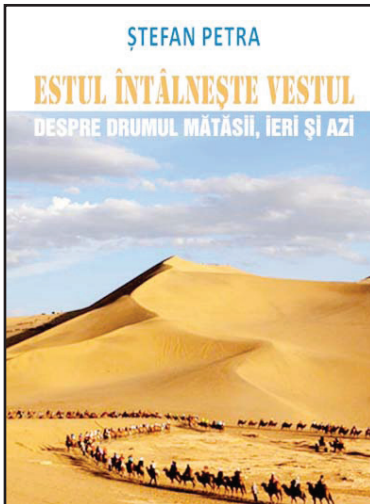
Autorul Ștefan Petra readuce, în actualitatea noastră „profund complexa marfă”: *aurul negru (petrolul)* și el începându-și destinul, pe *Drumul Mătăsii*, spre o *aureolă supremă*, politică, universalizată, grație tehnicilor audio-vizuale – viziunea „planetară”: *Globalismul*.

Sunt uimitoare *re-amințirile* influențelor și interferențelor culturale „eur-asiatice”, invenții uneori trecute cu vederea, „uite”: precum confucianismul, Teatrul umbrelor, „xenofobia” (frica de străini); omul „civilizat” și cel „barbar” – „sălbatic”; filosofia „*unuia despre celălalt*”, „*Europo-Centrismul*”, pe care-l „depășesc” *avangardele de artă și gândire* din secolul XX. „Ce spune, oare, celălalt, despre cel de lângă el?” etc.

Mitul, legendele, fascinația *Drumului Mătăsii*, afirmă Ștefan Petra, au ajuns „universale”, mai ales prin uriași poeți și scriitori, precum Shakespeare, Byron, Montesquieu; iar Goethe a scris, în 1819, o operă: *Divanul Vest-Est*, povestind o „călătorie fictivă”, impunând, prin traduceri din Hafez și Saadi, genul literar, nou-vechi, numit *gazel*.

În anul 2000, a fost inaugurat, la Weimar, un simbolic monument sculptural, numit *Hafez-Goethe*, sugerând, conchide istoricul și sociologul Ștefan Petra o „nouă Eră de civilizație”, cu înnoite mentalități spirituale, aparținând *Diversității Umane*, într-un volum cu totul îndrăzneț, original și coplesitor, prin informație, revelându-ne stadiul unei viziuni politico-filosofice, în contemporaneitate.

În concluzie: „cum ne raportăm la culturi, mituri și civilizații *diferite?*”, se întreabă Ștefan Petra. Reușim să stabilim, oare, relații echitabile, întemeiate pe cooperare și respect reciproc?... O coexistență pașnică, bazată pe *valori diferite*, dar care au evoluat, constant, de-a lungul istoriei.

LANSAREA NOULUI SITE AL MUZEULUI NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI ȘI A CHATBOT-ULUI MIRCEA

Tanța TĂNĂSESCU

În data de 26 iunie 2024, Muzeul Național de Istorie a României (MNIR) a lansat la sediul său din Calea Victoriei nr.12, București, noul site al muzeului (www.mnir.ro) precum și asistentul virtual, chatbot-ul Mircea (<https://www.mnir.ro/mircea/>). Mai întâi, să explicăm ce reprezintă un chatbot: acesta este o interfață conversațională sau entitate artificială conversațională, mai precis un program sau o formă de inteligență artificială care desfășoară conversații prin diferite metode, precum analiză sau text. Chatbot-urile pot avea di-

verse utilități: pentru domeniul conversațional, analiză, educație, divertisment, jocuri, sănătate, călătorii, etc. Acest proiect a fost implementat în parteneriat cu Fundația Prietenii Muzeului de Istorie a României (PMIR), având ca scop promovarea și valorificarea patrimoniului cultural. Aplicația a fost posibilă ca urmare a evoluției tehnologiei și a schimbărilor comportamentale ale utilizatorilor. Printre cei prezenți la acest eveniment premieră pentru muzeele din România s-au numărat: Diana Baciuna, Secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii; Florin Pârlea, Președintele Fundației Prietenii Muzeului de Istorie a României (PMIR); Răzvan Tudor Grigore, coordonatorul proiectu-

lui din partea Fundației PMIR și, gazda evenimentului, dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu, managerul MNIR. Noua variantă a site-ului muzeului facilitează un acces rapid la informații, opti-mizează viteza de încărcare și oferă o experiență interactivă, sigură și de încredere prin calitatea și co-rectitudinea informațiilor oferite.

Chatbot-ul Mircea este un asistent virtual care poate răspunde doar întrebărilor legate de istoria României. Acesta este construit pe platforma DRUID AI, cel mai important dezvoltator de soluții pentru AI conversațional din România. În prezent poate aborda doar aspecte generale referitoare la momente cheie din istoria țării noastre, domnitori și personalități

remarcabile, dar în viitor va beneficia de mult mai multe cunoștințe, prin lărgirea bazei de date la care are acces. Deși chatbot-ul Mircea face tot posibilul să comunice precis, acesta încă învață, folosind ca bază de construcție a răspunsurilor informațiile validate de către istoricii și cercetătorii MNIR. Pe măsură ce baza de date se va lărgi, Mircea se va autoeduca și va putea răspunde și mai detaliat la întrebări din ce în ce mai complexe.

Dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu, managerul MNIR: „Sper ca Mircea să fie cel puțin la fel de cunoscut ca omonimul său din secolul al XIV-lea, Mircea cel Bătrân, dar să rămână veșnic tânăr!”

Diana Baciuna, Secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii: „Cred cu tărie că existența acestui chatbot aduce mai aproape cetățenii de toate vârstele de ceea ce înseamnă istoria noastră, de ceea ce înseamnă tradiții și de ceea ce înseamnă noi ca popor român.”

Răzvan Tudor Grigore, coordonatorul proiectului din partea Fundației PMIR: „Mircea este un robot conversațional experimental, antrenat să răspundă

doar întrebărilor din istoria noastră. Pe moment, doar întrebărilor generale legate de personalități istorice, evenimente importante, pe viitor și întrebărilor

complexe. Mircea este un experiment și nu un instrument academic, învățând constant cum să îmbunătățească modul în care răspunde. A fost antrenat doar din materiale validate de către muzeu și nu folosește informații de pe Internet sau alte surse neverificate.”

Florin Pârlea, Președintele Fundației Prietenii Muzeului de Istorie a României (PMIR): „Scopul Fundației Prietenii Muzeului de Istorie a României este de a conlucra cu echipa managerială a Muzeului Național de Istorie a României pentru proiecte punctuale necesare. Încercăm să devenim parte din activitatea de zi cu zi a instituției. Am reușit să actualizăm website-ul www.mnir.ro al muzeului la un nivel ce corespunde cerințelor unei instituții de anvergură cum este Muzeul Național de Istorie a României. Un proiect extrem de important este și apariția chatbotului Mircea. Oricine de pe această planetă, interesat de istoria poporului român, poate obține răspunsuri pertinente de la Mircea. Trebuie să menționăm că răspunsurile lui Mircea sunt generate de inteligența artificială (tehnologie Druid SA) în baza unei bib-

liografii autorizate de specialiștii muzeului. Acest chatbot Mircea este o premieră pentru muzeele din România și poate reprezenta un instrument de mare ajutor în procesul educațional. Mulțumim conducerii Muzeului, domnului director Ernest Oberländer-Târnoveanu, pentru deschiderea către societatea civilă interesată de istorie, coagulată în comunitatea ce constituie Fundația noastră (<https://pmir.org/>).”

L-am întrebat pe Mircea ce ne poate spune despre Mircea cel Bătrân și iată ce a răspuns:

„Mircea cel Bătrân a fost unul dintre cei mai importanți domnitori ai Țării Românești în perioada medievală. A domnit timp de peste 30 de ani, între 1386 și 1418. Este cunoscut pentru abilitățile sale militare și pentru lupta sa împotriva expansiunii otomane în regiune. Mircea cel Bătrân a condus numeroase campanii militare împotriva Imperiului Otoman, reușind să oprească avansul turcilor și să apere teritoriile românești. A fost recunoscut ca un lider puternic și curajos, reușind să obțină victorii importante în bătălii precum Rovine și Nicopole. De asemenea, Mircea cel Bătrân a fost preocupat de dezvoltarea internă a țării

sale. A promovat comerțul și a întărit relațiile diplomatice cu alte state europene. A fost un susținător al Bisericii Ortodoxe și a contribuit la construirea și renovarea unor importante monumente religioase. Moartea lui Mircea cel Bătrân în 1418 a marcat sfârșitul unei ere de stabilitate și independență pentru Țara Românească. Cu toate acestea, moștenirea sa a rămas vie în memoria colectivă a românilor, fiind considerat unul dintre cei mai mari domnitori din istoria țării.

Ce altceva ai mai dori să afli?”

Felicitări Muzeului Național de Istorie a României pentru implementarea acestui proiect cât și pentru întreaga activitate dedicată conservării și promovării valorilor noastre naționale! Apreciam valoroasele colecții ale Muzeului, printre ele numărându-se o copie a Columnei lui Traian, obiecte remarcabile de tezaur, manuscrise, tipărituri, artă plastică, artă decorativă, stampe, hărți, metal, armament și multe altele. Bunurile de patrimoniu ale MNIR ilustrează toate vremurile semnificative din trecutul poporului român, cât și din timpul unor civilizații care au existat în trecut pe actualul teritoriu al României.

OLIMPIA SAVA: „AȘ VREA SĂ TRĂIESC PE O STEA”

Zenovia ZAMFIR

În liniștea serii ce înconjoară Mănăstirea Arnota, privesc cerul plin de stele și aduc Slavă lui Dumnezeu pentru toate harurile și darurile pe care le-a revărsat asupra noastră. Clipa de tihnă și bucurie este întregită de mireasma florilor ce împodobesc curtea și împrejurimile mănăstirii, vântul adie purtând în valuri parfumul teiului de la intrare care este un adevărat balsam pentru sufletele zbuciumate de zarva cotidiană. Întâlnirea cu maica Domina a fost emoționantă, sfaturile și binecuvântările sale au alinat durerile și au alungat grijile doamnelor care m-au însoțit. Vatră de cultură și spiritualitate, mănăstirea Arnota este păstorită cu pricepere și dăruire de maica stareță Ambrozia. „Iar sus de tot acolo unde atârna negurile, deosebești printre ele, ca lungă pată albă, Arnota, care strălucește, de departe, în noapte [...] Biserița, spoită mai deunăzi, are tipul curat al clădirilor lui Matei-Vodă, căci Brîncoveanu, a dres aici numai o fântînă. Pridvorul e închis; pe lături zimți, câte trei ferești, ochițe rotunde, deschise sus, iar în rîndul de jos închise; un singur ciubuc la mijloc, fără săpături. În pronaos doarme într-un mormînt înalt, de marmoră, cu săpături ce înfățișează tunuri, tobe, semn de războiu și stema țerii, Matei Basarab, iubitul Domn și părinte bătrîn. La picioarele sale stă Danciul din Brîncoveni, ale cărui rămășițe au fost aduse din Mitropolia de la Alba-Iulia...” – Nicolae Iorga despre Arnota, în lucrarea sa „Sate și mănăstiri din România”. Gândurile îmi zboară la prietenii care au plecat în veșnicie. Chipul blând și luminos al doamnei Olimpia Sava este mai prezent ca oricând. A trecut ceva vreme de când ne-a părăsit însă este greu să vorbesc despre domnia sa la trecut. Dragostea pentru carte, profesia de bibliotecar, dorința de a-i determina pe copii să citească, au fost doar câteva dintre motivele care au determinat-o să înființeze o editură, să publice cărți de versuri și proză pentru copii. Și cum nimic nu este întâmplător, drumurile noastre și preocupările comune ne-au oferit șansa de a ne cunoaște. Vocea caldă și catifelată, zâmbetul fin și ochii pătrunzători erau doar câteva dintre calitățile sale. În timp, am descoperit un Om care a luptat ani la rând cu o boală grea, un Om care s-a zbatut pentru

semenii săi, un Om care iubea oamenii și era iubită. Într-o scurtă prezentare publicată pe „Însemna Culturale”, de definea astfel...

„Ce ar trebui să știm despre d-voastră?”

- Sunt din Galați, am fost bibliotecara la Școala Nr 33 Galați 23 de ani înainte de pensionare

Ce ne puteți spune despre activitatea d-voastră? (literară, artistică etc.)

- Am publicat 100 de cărți pentru copii

- Sunt administratorul editurii Olimpias, care funcționează din mai 2008

Cum doriți să vă implicați? (cititor, autor, administrator, corector, traducător etc.) cititor, autor, dacă aveți nevoie, corector”.

Vorbind despre creațiile sale, membrii cenaclului Arionda, spuneau... << În cărțile sale a abordat o vastă tematică, încât opera sa poate fi considerată o adevărată enciclopedie poetico-educativă pentru copii, de fapt, o enciclopedie ludică cu versuri simple, calde, pe înțelesul tuturor. Aceste cărți sunt grupate pe cicluri tematice despre animale, păsări, insecte, pești, despre anotimpuri, cu mirifice descrieri ale naturii. În alte cicluri se referă la sănătatea trupului și sufletului, dar și la nărvuri, vicii (cum ar fi fumatul, drogurile etc.). Aduce în atenția copiilor cunoștințe despre bogăția limbii române (sinonime, antonime, paronime, cimilituri, legende, proverbe). Cu forța sa creativă a reușit să realizeze o adevărată enciclopedie a sfinților din calendar. Și în proză are scrieri deosebite (povești, povestiri), precum în volumul „Amintiri

de pus la icoană”. Pentru valoroasele scrieri, a obținut multe premii literare, iar unele poezii din volumul „ECO-logice” au fost selectate și incluse în manualele școlare pentru clasele a II-a și a III-a, atât din România, cât și din Republica Moldova. Bogata sa moștenire literară lăsată generațiilor de copii va dura datorită esențelor sale diamantine de iubire >>. Dragostea pentru Dumnezeu, firea ei puternic religioasă se regăsește frecvent în scrierile sale. Pe doamna Olimpia Sava aveam să o văd pentru ultima dată în luna septembrie, anul 2023, când a fost sărbătorită Ziua Limbii Române, la Ivesti. Manifestarea coordonată de sora, Tudosia Lazăr a cuprins următoarele activități: o slujbă de pomenire la statuia poetului Ștefan Petică, alocuțiuni la Casa Memorială “Hortensia Papadat Bengescu”, un spectacol de muzică și poezie în primărie și la „Oaza lui Năstăsache” - iar la final a avut loc decernarea diplomelor de excelență. La evenimentul frumos și bine organizat au participat domnului primar Maricel Gheoca, oameni de cultură din toată țara. Împreună cu doamna poetă Lucia Țigănuș Meleacă și părintele Ionel Rusu am stat în tihnă de vorbă cu doamna Olimpia Sava. Avea trupul slăbit de boală dar sufletul plin de speranță. Ne-am bucurat și veselit împreună de clipa într-o veșnicie. Din lirica domniei sale am ales câteva versuri... „AȘ VREA...”

Aș vrea să trăiesc pe o stea sau pe-un nor,/ Să pot străluci de iubire și dor,/ Să picur în stropi de iubire și vis,/ Sămânță să fiu pentru nou Paradis./ În suflete-aș vrea tuturor să le cânt/ Eternă iubire și pașnic cuvânt,/ Să sap în adâncuri de inimi, să scot/ Necazul, durerea și zbuciumul tot...”

Olimpia Sava s-a născut la data de 12 februarie 1952 în satul Bucești, comuna Ivesti, județul Galați. A activat toată viața în învățământul preuniversitar, fiind învățător, profesor suplinitor, pedagog, secretar de școală și 22 de ani bibliotecar la Școala nr. 33 din Galați, de unde s-a pensionat în anul 2012. A înființat, în anul 2000, Cenaclul „Arionda”, care funcționează și în prezent, la Școala nr. 33 Galați, apoi, în 2008 a pus bazele Editurii „Olimpias”, în cadrul căreia, ca și în cel al cenaclului, a promovat autori de carte pentru copii, în mod special tinere talente, precum și lucrări de specialitate ale cadrelor didactice, pentru a ajuta la dezvoltarea procesului instructiv-educativ din școli.

Veșnică aducere aminte și pomenire !

ȘTEFAN DUMITRESCU

UN DAR DE SUFLET PENTRU PATRIOȚI, UN ADEVĂR AMAR ȘI UN POEM DE DRAGOSTE ...

DEDICAȚIE: CONDUCERII UNIUNII SCRITORILOR, TEATRULUI ROMÂNESC,
ACADEMIEI ROMÂNE ȘI ICR!

„Doi mari vrășmași are românul: mila pentru străini și ura pentru ai lui.” (Grigore Vieru)

„Românii sunt un popor vrednic și înzestrat cu multe calități alese, dar au patru „P” care deseori anulează toate calitățile lor. Acestea sunt: Pizma, Prostia, Pâra și Ploconirea”. (Grigore Vieru)

BLESTEM DE DRAGOSTE ÎN NOAPTEA DE SÂNZIENE

Scumpa mea
Și draga mea
Petală
Și fulg de nea
Eu sunt deal
Și tu ești stea
Eu sunt fulg
Și tu ești nea
În noaptea
De sânziene
Cu gene
Și cu sprâncene
Să le sărut
Eu alene
În toate
Zilele mele...

Te blestem
Să mă iubești
Ca să crești
Și să-nflorești
Să mă iubești
Doar pe mine
Cum e miera
De albine
Să-ți fie
De mine dor
Cum i-e apei
De izvor
Cum i-e paserii
De zbor
Și pustiului
De nor...

Peste câmpii
Cântece
De ciocârlii
Într-un nor
Ne-or înveli,
Ca mângâierea
mamii
Ca ploaia
Peste ogoare
Mândră, naltă
Roditoare
Numai lumină
Și soare
Ca mireasma
De cicoare...

Pieptul ți
L-aș desfăcea
Ca să-ți sărut
Inima
Ca să fii
Numai a mea
Cât e cerul
Și lumea
Niciodată
A altuia...

Trupul tot
Ți-aș săruta
De luni
Până sâmbăta
Iarna și
Primăvara
Din tălpi
Până sus
La ochi
Ca să nu te
Mai deochi
Ți-oi picta
Pieptul
Cu stele
Numai cu
Buzele mele
Să pară
Cer înstelat
Și tivit
Cu matostat
Numai
De la sărutat...

Și gura ți-oi
Săruta
Roșie cum
E luna
Ți-oi pupa

Toți umerii
Frumoși
Cum sunt
Nuferii
Ți-oi pupa
Picioarele
Să le vadă
Soarele
Brațele
Ți-oi înveli
Cu buzele
Le-oi tivi
Numai cu
Sărutări
dulci
Cum e
Cântecul
La cucu
Să mori
Să nu
Te mai duci...

Să mă joc
Cu țâțele
Cum se joacă
Mâțele
Să îmi bag
Botu în ele,
Să văd numai
Flori și stele
Să le mirosim
Pe ele
S-amețim
Mă rog frumos
De la atâta
Miros...

Ți-oi săruta
Ochii tăi
Dulci ca
Niște cocorăi
Tiviți numai
Cu arnici
Să se facă din
Mari mici
De la dulceța
De miere
De oftat și
De plăcere
Să-i sărut
Și să-i
Dezmierd
Ca să mor
Și să mă
Pierd
În apele
Lor adânci
Să răzi și
Să mă
Mănânci...

Buzele ți
Le-oi mușca
De-i țipa
Și de-i ofta
În veci de
N-ai mai
Pleca
Ți-oi pupa
Și coapsele
De or tremura
Oasele
Și-or începe
Bucuroase
Să se creadă
Chiparoase...

Tu să mă
lubești adânc
Să mă doară
Și să plâng
Să iau lira
Și să cânt...

Să-mi dai sânii
Să ți-i pup
Să te frâng
și să te rup
Buzele să
Ți le mușc
Să nu mă
Satur de ele
În toate
Zilele mele...

Trupul tot
Ți-oi săruta
De luni până
sâmbăta.
Ba chiar
Și duminica
Toată noaptea
Și ziua
Primăvara
Și iarna
Din tălpi
Până sus
La ochi
Ca să nu
Te mai deochi
De la glezne
Până la gene
Nebunește
Și alene...

Ți-oi picta
Pieptul cu stele
Numai cu
Buzele mele
Să pară cer
Înstelat
Și tivit
Cu matostat
Numai de
la sărutat
Să-nchid ochii
Ca un orb
Tot sufletul
Să ți-l sorb...

Oh, să te
mângâi agale
Cum îți
Place dumitale
Să-ți crească
Pe trup petale
Să te prefaci
Într-o floare
Într-o floare
de bujor
Să-mi fie
De tine dor
Să mor
Și să nu
mai mor...

Or să te faci
O lalea
Or o dulce
Peruzea
Să te miros
Ziua-ntreagă
Să te iubesc

Că-mi ești
Dragă
Or să te
Prefaci
în crin
De dorul tău
Să suspin
Să supin
Și să leșin
Și de lună
Să m-anin...

Iar de nu
Mă vei iubi
Te-or bate
Ăle stihii
Vei surzi
Și vei orbi
Pân la anu
Vei muri
Zăpezi mari
Te-or troieni...

Ploi negre
Te-or înnegri
Părul tot
îți va albi
În chinuri
Te-i chinui...

Te blestem
Cu blestem greu
Cum a fost
Sufletul meu
Numai genune
Și hău
Numai chin
Și numai
Jale
După
Ochii
Dumitale...

Te blestem
Cu blestem
mare
Ca să nu ai
Alinare
Maica Domnului
Ți-o da
Otravă
cu lingura
Toată noaptea
Și ziua
Târâșul
Șarpelui
Jeletele
Vântului
Și pustiul
Gândului...

Iară de
Mă vei iubi
De m-ai vrea
Și m-ai dori
Doamne ce
Ne vom iubi
Până vom
Înnebuni
Cerul se va
Prăbuși
Timpurile
S-or opri
Și nimic
Nu va
Mai fi !

Te blestem
De-adevărat
Cu blestem
De împărat
Cu blestem
Adânc și greu
Dat de bunul
Dumnezeu

Te blestem
Cu blestem
Mare
Să nu aibă
Alinare
Și nici tu
Să n-ai
Scăpare
Te blestem
Cu blestem
sfânt
Cu apă
Și cu pământ

Te-oi iubi
Te-oi dragăli
Noptile
Le-om face zi
Zorile
N-or mai veni
Tu să mori
De dor de mine
Cum i-e mierii
De albine
Să mă chemi
Și să suspini
Cum plâng crinii
Prin grădini
Și mirii
Printre
Străini
Și iarba
Prin măcăcini...

Iară eu
Te voi iubi
Ca bolta

SĂ DĂM O ȘANSĂ PĂMÂNTULUI!

„Nu distruge ceea ce nu tu ai creat!” (Jean Dorst)

Gheorghe PANTELIMON

Se cunoaște că în prezent, comunitatea internațională se confruntă cu probleme diverse și complexe printre care menționăm crizele - economică, energetică, climatică, a apei și hranei, războaiele, terorismul, migrația populației, la care se adaugă poluarea, încălzirea globală ș.a. Mediul înconjurător reprezintă ambianța în care trăim și este esențial pentru viață fiindcă nu poți fi sănătos într-un mediu viciat. Poluarea este un complex de fenomene nocive care perturbă echilibrul ecologic natural și distruge sănătatea oamenilor. Ea este o cauză a încălzirii globale care generează schimbările climatice și amenință însăși existența speciei umane, de aceea rezolvarea acestei chestiuni este fundamentală pentru viitorul planetei noastre.

Subliniem că încălzirea globală a devenit o problemă disputată, controversată. Întrebarea cheie este dacă aceasta reprezintă un adevăr sau o mistificare abilă. Sunt două teorii care beneficiază de argumente solide, iar oamenii de știință independenți consideră că adevărul se află undeva la mijloc, iar încălzirea globală are atât cauze naturale cât și antropice, care trebuie cuantificate cât mai exact. Procesul este unul real, evident, incontestabil, schimbările climatice manifestându-se tot mai agresiv, prin intensificarea fenomenelor meteorologice extreme, tot mai frecvente, pe care le resimțim toți locuitorii Terrei. În acest sens se pot aduce multe probe, însă ne vom rezuma la câteva exemple recente. La nivel mondial, numărul zilelor cu temperaturi de peste 35 de grade Celsius, care reprezintă pragul caniculei, a crescut în ultimele trei decenii cu 52%, iar cercetătorii estimează că vor urma câteva sute de ani de vreme caldă. Iunie 2024 a fost cea mai caldă lună din istoria măsurărilor meteorologice. S-a emis cod roșu de căldură extremă în toată Europa. În Italia mercurul termometrelor a urcat la 44 de grade, iar în Grecia, Turcia și Cipru s-au înregistrat peste 40 de grade Celsius. În primele două dintre statele menționate au izbucnit incendii de vegetație pustiitoare, care au afectat în mod deosebit turismul. În SUA au fost zile de căldură extremă cu temperaturi care au depășit 41 de grade Celsius, iar în alte zone uragane și furtuni de zăpadă.

În țara noastră se păstrează aceeași tendință ca în 2023, care a fost cel mai cald an din istorie, cu o abatere termică de 2,3 grade Celsius față de perioada 1981-2010.

În Europa, valurile de caniculă au fost urmate de furtuni violente, ploi torențiale, căderi de grindină și inundații devastatoare, mai ales în Italia, Elveția, Spania, Franța, Serbia, care au provocat pagube materiale însemnate și pierderi de vieți omenești. Spre sfârșitul lunii iunie, mase de aer încărcate cu particule de praf din deșertul african Sahara, au pătruns pe teritoriul Europei și al României și au generat probleme de sănătate, mai ales persoanelor vulnerabile.

Este îmbucurător faptul că Organizația Națiunilor Unite manifestă o preocupare tot mai mare față de

amenințările climatice, iar Uniunea Europeană se implică activ în găsirea unor soluții adecvate. Se știe că ONU organizează în fiecare an un summit dedicat schimbărilor climatice (în 2023 la Sharm el Sheikh, în Egipt), în care se caută modalități de luptă împotriva apocalipsei climatice, dar măsurile practice, concrete, se tergiversează.

În județul Vâlcea există o preocupare permanentă pentru asigurarea calității mediului înconjurător și se inițiază numeroase activități teoretice și practice în acest scop, printre care se înscrie și dezbateră „Să dăm o șansă Pământului!”, dedicată Zilei Mediului, care a ajuns la ediția a XIII-a.

Anul acesta manifestarea s-a desfășurat pe 5 iunie, în Sala de Conferințe a Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea, având aceeași organizatori: Asociația Seniorilor din Educație, Știință și Cultură, Județul Vâlcea, Forumul Cultural al Râmnicului, Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea, Romsilva – Administrația Parcului Național Buila-Vânturarița, Administrația Bazinală de Apă Olt, Direcția Silvică Vâlcea în parteneriat cu Biblioteca Județeană. Au participat specialiști din domeniul mediului înconjurător, profesori de Geografie și de Biologie, elevi de la Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”, însoțiți de dl. prof. Jany Lalu, de la Liceul Industrial Forestier împreună cu dl. prof. George Enescu și de la Școala Postliceală FEG din Râmnicu Vâlcea. A fost prezentă doamna profesoară Iulia Diaconu, inspectoare de specialitate în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea. Atragerea în mod sistematic a elevilor la aceste activități răspunde cerințelor Principiului 21 din Declarația de la Rio de Janeiro: „Creativitatea, idealurile și curajul tineretului din întreaga lume trebuie mobilizate pentru a realiza o dezvoltare durabilă și pentru a ne asigura un viitor cât mai bun”.

În cuvântul de deschidere, prof. Gheorghe Pantelimon, președintele executiv al Asociației Seniorilor și vicepreședinte al Forumului Cultural, moderatorul activității, a reliefat importanța temei supusă dezbaterii, a adresat mulțumiri colaboratorilor, conducătorilor unităților de învățământ care au trimis reprezentanți la această acțiune, specialiștilor care prezintă la fiecare ediție informații inedite, utile. Doamna Zenovia Zamfir a transmis un mesaj din partea domnului profesor Remus Grigorescu, managerul Bibliotecii Județene, prin care a exprimat disponibilitatea instituției de a colabora, în continuare, cu toți factorii pentru organizarea unor manifestări de ținută, în folosul vâlcenilor. Au fost supuse dezbaterii patru teme, pe bază de video-proiecții.

Domnul Gheorghe Iorgulan, responsabil cu educația ecologică la Administrația Parcului Național

Buila-Vânturarița, a subliniat semnificația Zilei Mediului, care este celebrată la scară planetară, în fiecare an, pe 5 iunie; a fost marcată prima dată în anul 1972, la Stockholm - capitala Suediei. A insistat asupra procesului de deșertificare, care în România a luat amploare în ultimii zece ani, când temperaturile medii anuale au crescut cu 0,2-0,6 grade Celsius, iar cantitatea de precipitații a scăzut cu 10-15 milimetri față de mediile multianuale. Ca urmare, fenomenele de deșertificare și de degradare a terenurilor s-au intensificat și extins, în special în zonele de sud și de est, în Câmpia Olteniei, Bărăgan și sudul Moldovei. Conform specialiștilor, în lipsa unor măsuri urgente de împădurire a acestor suprafețe, în următorii 50 de ani, sudul României va fi complet deșertificat.

Domnul inginer Florin Tănase, șef serviciu la Administrația Bazinală de Apă Olt, s-a referit la efectele dăunătoare ale poluării cu nitriți asupra calității apei. Poluarea apelor se produce prin deversarea unor substanțe nocive în râuri, lacuri, în apele subterane și afectează direct proprietățile apei și indirect flora și fauna acvatică.

La Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” Râmnicu Vâlcea funcționează un Centru Local al Organizației Naționale „Cercetașii României”, care are o activitate meritorie. La dezbateri au fost prezenți mai mulți elevi cercetași însoțiți de dl. Nicolae Almași, președintele centrului. În cadrul temei „În amfiteatrul naturii”, dl. inginer Vlad Dimitriu a înfățișat aspecte interesante din activitățile tinerilor cercetași în Parcul Național Buila-Vânturarița.

Domnul inginer Ilie Ceuca, de la Direcția Silvică Vâlcea, a proiectat un film foarte interesant din domeniul cinegetic, care ține de arta și știința vânătorii.

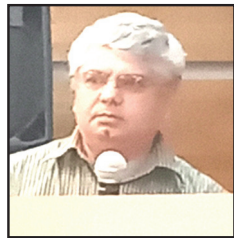
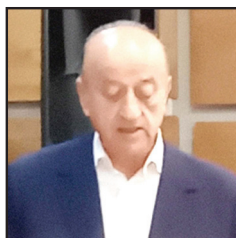
În partea finală a acțiunii s-au purtat discuții și s-au dat răspunsuri documentate la întrebări.

Această manifestare a fost mediatizată de postul de televiziune VTV, Radio Craiova, de ziarul Curierul de Vâlcea și de domniile Gheorghe Frățilă, Mihai Călugărițoiu și Eduard Popovici.

S-au desprins concluzii interesante la care ne vom referi în mod succint. Acum ne aflăm în era economiei ecologice și dezvoltării în spirit „verde”, care reclamă o schimbare de mentalitate și de acțiune. Restructurarea și dezvoltarea economică în noile condiții presupun conservarea calității mediului înconjurător în cadrul unui concept mai larg și cuprinzător denumit economia mediului. Combaterea poluării și degradării mediului este o problemă deosebit de importantă, atât pentru prezent cât și pentru viitor, impunându-ne să asigurăm un mediu prielnic vieții generațiilor viitoare. De aceea, la această lucrare sunt chemați să contribuie toți locuitorii planetei. Totodată sunt absolut necesare intensificarea și diversificarea educației pentru protecția mediului, care trebuie să înceapă din familie și să continue pe parcursul vieții, având ca obiectiv central formarea unei atitudini ecologice moderne, conștiente, responsabile, a unui comportament ecocivil înaintat, bazat pe convingeri care să se reflecte în practică, în fapte.

De asemenea, considerăm că acțiunile și eforturile comune trebuie să vizeze nu numai crearea unui cadru natural nepoluat, dar și a unui mediu economic, social, moral, cultural, politic, curat, durabil, în care să se afirme nestingherit valorile autentice.

În încheiere reamintim că nu natura aparține omului ci omul aparține naturii. Să o ocrotim fiindcă este o avuție inestimabilă.

EDITURA INTOL PRESS

CULTURA *vâlceană*, POVESTEA VORBII 21,
FORUM *vâlcean*, CULTURA ARS MUNDI-on line

Reviste de cultură, literatură și artă, editate și tipărite sub egida Asociației Oamenilor de Știință și Artă, ECOSTAR 21, de către Editura INTOL PRESS din cadrul SC INTOL SRL Râmnicu Vâlcea C.I.F. RO 4066164, cont BRD Vâlcea RO62BRDE390SV01914683900 și cont Trezorerie RO50TREZ26715069XXX001257

Nr. 345 Data 30 04 15

CĂTRE:

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Prin prezentul document, noi, cei de la Editura „Intol Press” (1993) Râmnicu Vâlcea care activăm în cadrul presei scrise și audio video din 1990 luna Aprilie (Ziarele „Experiment”, „7 Zile” și „Alternativa” dar și alte ziare și posturi de televiziune) și care din 2003 suntem axați pe presa scrisă de cultură, suntem solidari cu inițiativa parlamentară care stipulează că ziaristii-publiciștii-creatori din această breaslă a UZPR se încadrează în prevederile Legii 8 din 2006...

Considerăm că munca de ziarist profesionist, publicist, este una de cea mai înaltă valoare a creației în domeniul scrisului și audiovizualului, spectacolului, constituindu-se ca interfață între producătorul artistic și populație, în timp real. Presupune traducerea către cetățean a producției de carte, revistă și spectacol, având rolul, deosebit de important, și de formator de opinie! De ce nu, de licențiator de valoare artistică.

Această profesie se cere a fi protejată, asigurată în mod special, întrucât ea se desfășoară în cel mai aspru sector, spațiul public, plin de riscuri și care vizează însăși viața personală a omului de presă...

ECOSTAR 21, INTOL PRESS RÂMNICU VÂLCEA

Petre Cichirdan

MIHAI VINEREANU: „DICȚIONARUL ETIMOLOGIC AL LIMBII ROMÂNE”

Autor: Allan R. Bomhard

The book under review here is the second, revised and expanded edition of Vinereanu's *Dicționar Etimologic al Limbii Române, pe baza cercetărilor de indo-europeanistică* (Bucharest, 2008). The new edition has been greatly expanded from one to two volumes. Both the previous edition and the new edition are written exclusively in Romanian. However, an English language version of the new edition is currently being prepared by the author. Though the English version is still very much a work in progress, I have been privileged to see the parts of the English edition that are mostly finished. (...)

Cartea analizată aici este a doua ediție, revizuită și extinsă, a Dicționar Etimologic al Limbii Române, pe baza cercetărilor de indo-europeanistică a lui Vinereanu (București, 2008). Noua ediție a fost extinsă foarte mult de la unul la două volume. Atât ediția anterioară, cât și ediția nouă sunt scrise exclusiv în limba română. Cu toate acestea, o versiune în limba engleză a noii ediții este în prezent pregătită de autor. Deși versiunea în limba engleză este încă o lucrare în curs de desfășurare, am avut privilegiul să văd părțile ediției în limba engleză care sunt în mare parte terminate.

În loc să evaluez etimologiile individuale, aș dori să abordez această recenzie dintr-o perspectivă indoeuropeanistică. Aceasta înseamnă, practic, să aruncăm o privire critică asupra pozițiilor teoretice (adică a metodologiei) care stau la baza lucrării lui Vinereanu și a rezultatelor pe care le obține în două domenii principale prin aplicarea acelei metodologii: (1) pe lângă evaluarea a ceea ce munca lui Vinereanu adaugă cunoștințelor noastre de etimologie română în general, mă preocupă în mod deosebit (2) ceea ce ne poate spune acest dicționar despre daci și traci (în special daci) — două limbi indo-europene extrem de prost documentate vorbite în Balcani în antichitate. Dacul era vorbit aproximativ în ceea ce este România de astăzi, în timp ce tracul era vorbit aproximativ în ceea ce este Bulgaria de astăzi (cf. harta dată în Duridanov 1985:149).

Vinereanu începe dicționarul cu o Introducere (Argument) destul de lungă (pp. 9-124), în care discută în detaliu metodologia care stă la baza etimologiilor individuale care formează grosul lucrării — restul dicționarului (ambele volume).) este dedicat acelor etimologii. Voi începe prin a oferi un rezumat foarte scurt al trăsăturilor esențiale ale metodologiei lui Vinereanu și o comentez.

Vinereanu subliniază că aproximativ 86% din lexicul românesc nu are cognate în alte limbi romanice. Prin urmare, el susține că majoritatea acestor 86%, și anume, partea care nu se datorează împrumuturilor mai recente din limbi precum turca și slava de sud, de exemplu, este cel mai probabil derivat din trac și dac (denumit în continuare traco-dac), limbile indigene preromane vorbite în Balcani, după cum s-a menționat mai sus. Pentru a susține această afirmație, Vinereanu compară lexicul românesc de origine necunoscută (cele 86% menționate mai sus) cu alte limbi indoeuropene, non-romane. Dacă găsește o potrivire, el ia asta ca o dovadă că obiectul în cauză este în cele din urmă de proveniență indo-europeană și poate fi atribuit traco-dacilor. Metoda pare să funcționeze destul de bine, iar Vinereanu este capabil să ofere etimologii rezonabile pentru o bună parte a lexicului românesc considerat anterior a fi de origine necunoscută. Acesta este un progres major față de opera predecesorilor săi (Brâncuș, Candrea-Densusianu, Cihac, Ciorănescu, Hasdeu etc.). De remarcat aici că Vinereanu nu este primul care încearcă să demonstreze originea traco-dacică a elementelor necunoscute ale vocabularului românesc. În special, pot fi menționate eforturile lui Bogdan Petriceicu Hasdeu la sfârșitul secolului al XIX-lea (Hasdeu 1887-98) — vezi și Paliga 2006.

Ca rezultat al studiului său, Vinereanu demonstrează că traco-daca erau cel mai probabil limbi centum și nu limbi satem așa cum se credea anterior (cf. Dečev 1960; Duridanov 1985 și 2011; Georgiev 1983; și Yanakieva 2018) și că acestea erau strâns legate de Celtic și italic. Vinereanu dedică o lucrare ulterioară (Vinereanu 2023) elaborării acestor opinii.

De asemenea, aș dori să spun câteva cuvinte despre structura etimologiilor individuale din dicționar, în măsura în care acestea urmează un format standard. Fiecare intrare începe cu un cuvânt principal, urmat de definiția acestuia. Se fac apoi referiri la literatura relevantă despre etimologia românească. Dacă este de origine indo-europeană, se dă proto-forma indo-europeană reconstruită presupusă. Intrarea se termină cu o listă de forme românești înrudite și/sau derivate. Acolo unde este relevant, mențiunea finală este „origine traco-dacă”. Ca o parte, viitoarea traducere în engleză este și mai meticuloasă.

În concluzie, Dicționarul Etimologic al Limbii Române al lui Vinereanu este o realizare monumentală și poate servi drept model pentru modul în care ar trebui scris un dicționar etimologic.

Re: Susținerea inițiativei parlamentare privind jurnalismul drept creație.

Yahoo/Inbox

Doru Dinu Glavan <ddglavan@gmail.com>

To:cichirdan@yahoo.com

Thu, Apr 30, 2015 at 8:29 PM

**Mulțumesc tare mult, prieten drag.
Să ne ajute Dumnezeu.**

În data de 30 aprilie 2015, 20:20, Cichirdan
Petre <cichirdan@yahoo.com> a scris:

Cerem scuze de întârziere...

Cu stima,

Petre Cichirdan

0250.736.615, 0350.401.254, 0746.029.824

www.pcichirdan.go.ro

www.culturaarsmundi.ro

www.GlobalArtFusion.com

From: Doru Dinu Glavan <dorudinu.glavan@uzp.org.ro>

To:

Sent: Wednesday, April 29, 2015 8:51 AM

Subject: Susținerea inițiativei parlamentare privind jurnalismul drept creație.

Bun găsit,

Vin (revin) cu solicitarea, rugămintea de solidaritate cu inițiativa legislativă de a se recunoaște jurnalismul drept creație, ceea ce va permite încadrarea ziaristilor în prevederile Legii 8/2006, dar și perspectiva altor facilități pentru lucrătorii, creatorii, din

această breaslă.

Aceste susțineri pot veni de la jurnaliști de toate vârstele, de la alți oameni de cultură (scriitori, muzicieni, artiști plastici, actori, arhitecți), profesori universitari, academicieni, personalități ale vieții publice.

Susținerea înseamnă 4-5 fraze (sau mai multe, dar nu este obligatoriu) de argumentare și semnătura individuală, sau a unui grup de susținători. O filă A 4, ce va fi atașată în Dosarul senatorului Haralambie Vochițoiu, inițiatorul actului legislativ.

Forma de susținere poate fi colectivă, din partea unor conduceri de ziare, reviste (de tot felul, cultură, sport, știință, tehnică etc.) din presa audiovizuală, Uniuni de creație (recunoscute în prezent), din țară și din diaspora.

Fila (filele) de susținere, scanată - e, le aștept pe adresa mea de email, pentru a le putea cuprinde în documentația respectivă, ce va fi prezentată Comisiilor parlamentare.

Toate acestea trebuie adunate în regim grabnic (în zilele viitoare), pentru a fi bine pregătiți, în momentul începerii dezbaterilor parlamentare.

Nădăjduiesc că spiritul de solidaritate pentru această cauză va fi unul constructiv, care să conducă la împlinirea dezideratului. Mesajul cuprinde, mai jos, două texte care pot ajuta la o mai bună informare asupra acțiunii pentru care milităm, incluzând și paragraful ce urmează să fie supus aprobării Parlamentului.

Vă mulțumesc pentru atenția acordată și rămân în așteptarea mesajelor Dumneavoastră .

BĂTĂLIA DE LA POSADA

Menționată în documentele medievale

Arhim. Veniamin MICLE

Am studiat toate documentele referitoare la Bătălia de la Posada, desfășurată în anul 1330, între regele Carol Robert de Anjou și domnitorul Basarab I. Documentele fundamentale, care oferă informații despre acest eveniment istoric sunt: 18 Diplome regale, emise între 1330–1351, 7 Acte și Scrisori, emise între 1331–1355 și 8 Cronici, scrise între 1333–1808. De asemenea, am citit cele 85 de articole scrise de intelectuali români: academicieni, profesori universitari, profesor de liceu, ingineri, ofițeri, medici, preoți, monahi, etc. Nu vom prezenta ipotezele și teoriile formulate de cei care au tratat problema, ci vom analiza informațiile oferite de documentele medievale contemporane desfășurării evenimentelor. Până în prezent, cercetătorii nu au făcut o analiză a documentelor istorice referitoare la bătălia de la Posada, ci s-au mulțumit cu descrierea evenimentului, emițând diferite ipoteze, fără nici o bază istorică. Noi vom analiza informațiile din documentele medievale contemporane desfășurării evenimentelor. Unele diplome, emise de regalitatea maghiară, și cronici ale timpului aduc precizări foarte interesante, care nu au fost sesizate, până în prezent.

După cum se știe, regele Carol ocupă Banatul de Severin – care cuprindea și din Oltenia părțile de nord ale județelor Mehedinți, Gorj și Vâlcea – și înaintează spre Curtea de Argeș, pe principala rută de comunicație ce străbătea Oltenia medievală, adică „Drumul Mare sau al Mehedinților” care lega vestul de estul regiunii pe traseul: Tismana – Târgu Jiu – Horezu – Râmnicu Vâlcea, trecând peste Olt, direct la Curtea de Argeș. Zona fusese pustuită în prealabil de către supușii lui Basarab I. Datorită acestei strategii de apărare, în rândurile armatei invadatoare apare foamea încă de la intrarea în Țara Românească.

Totuși, pe drum, regele Carol Robert primește din partea voievodului Basarab I o solie de pace, prin care îi propunea regelui, pe lângă renunțarea la Severin „și la toate cele ce țin de el”, recunoașterea vasalității față de Ungaria și achitarea sumei de 7.000 mărci de argint, pentru osteneala depusă în efortul de-a aduna oastea, oferea un tribut anual și un fiu al său la Curtea ungară drept garanție, solicitându-i: „Numai vă întoarceți în pace și vă feriți de primejdii, că de veți veni mai încoace, nu veți scăpa de dănele”. Negocierile de pace, angajate de voievodul român au fost însoțite totodată și de avertismentul unui mare pericol pe care regele și oastea sa nu ar avea posibilitatea să-l evite dacă vor înainta mai departe. Cu tot efortul depus de magistrul Donch, comite de Zwolen și Liptow, adeptul unei reglementări pașnice, regele a respins propunerile domnului român, printr-un răspuns orgolios: „Să spuneți așa lui Bazarad, că el e păstorul oilor mele, și eu, din ascunzătorii sale, de barbă îl voi scoate”. Constatând că nu i s-a opus nici o rezistență, regele Carol a considerat că expediția va fi o simplă „plimbare” și refuză cu trufie oferta, intenționând să ocupe toată Țara Românească.

Nereușind regele Carol să ocupe cetatea Curtea de Argeș, cele două părți beligerante ajung la un armistițiu, menționat în unele documente ungurești, dar și în Cronica lui Jan Długosz, care prevedea că Basarab „va asculta de rege și va da regelui și tuturor oamenilor săi siguranța de a se întoarce acasă și-i va arăta un drum drept”, „drumul cel mai scurt”. Ghizii

români, puși la dispoziția regelui de către Basarab i-a condus pe unghiuri într-un defileu unde le pregătise capcana.

Avem îndreptățirea să credem că Basarab I pregătise din timp „capcana” de la Posada, cum rezultă din avertizarea soliei de pace, că regele „se va expune unei mari primejdii”, dacă nu se va reîntoarce, precum și din invocarea lui Carol Robert a acelei „păces fictis” a lui Basarab I „cu răutatea unei necredințe de mai înainte urzită”.

După cum am constatat, nici un cercetător nu susține categoric o localizare, ci numai cu „probabilitate”, unii susțin anumite localizări, iar alții le combat. Însă referitor la localizarea Posadei în stânga Oltului, confirmarea vine de la însuși regele Carol Robert de Anjou, participant activ la evenimente. În Diploma emisă la data de 2 noiembrie 1332, afirmă limpede, că: „În anul Domnului o mie trei sute treizeci, când am ajuns cu o parte a oastei noastre în Țara Românească a mării noastre spre a o cerceta, după ce am străbătut-o în liniște, la ieșirea noastră de acolo, Basarab, necredinciosul nostru român, cu răutatea unei necredințe de mai înainte urzită, la adăpostul vicelan al unei păci fățarnice, a năvălit plin de dușmănie asupra unei părți din oastea noastră”. Prin această afirmație, însuși regele Carol Robert de Anjou precizează că bătălia de la Posada nu a avut loc în stânga, ci în dreapta Oltului.

Deci, toate localizările din stânga Oltului, începând cu Posada de la Gherghița (1574), Posada de la Curtea de Argeș (1879), Posada de la cetatea Poenari (1898), Posada de la Podu Dâmboviței (1904), Posada de la Căpățineni-Arefu (1930), Posada de la Stoenești (1932), Posada din Țara Loviștei (1934), Posada de la Perișani-Prispoare (1934), Posada de pe valea Oltului (1937), Posada de la Căinenii Mari (1970), Posada de pe Valea Prahovei (1971), Posada de la Dănești-Surdoiu (1976), Posada de la Turnu Roșu (2009), Posada din Defileul Topologului (2012), Posada de la Masivul Cozia (2015) și Posada de la Copăcelu (2016), nu au nici un temei istoric, fiind infirmate de acest document regal.

Ipotezele localizărilor au fost lansate fără nici un temei documentar, chiar de unele personalități marcante ale culturii române. Astfel, Aurelian Sacerdoțeanu (1904–1976), un renumit istoric și arhivist, fost director al Arhivelor Statului (1938–1953) și profesor universitar, este primul care a formulat ipoteza Posadei Loviștene. Într-un articol cu caracter de popularizare scris în 1934, a lansat opinia că bătălia s-a dat „prin munții Argeșului” pe teritoriul Țării Loviștei, pe care însă n-o numește. El pleca de la o serie de premize false, reluate ulterior și de alți autori, anume că, regele Ungariei se retrăgea: ca fugă, deci pe drumul cel mai scurt, spre Transilvania, țara sa. Însă se știe din documente, că retragere regelui Carol a fost condusă de ghizii oferiți de Basarab I. Cronica lui Jan Długosz (1415–1480), relatează despre un armistițiu încheiat între cele două părți beligerante: Carol Robert „a ordonat o împăcare cu Bazarad”, iar acesta l-a asigurat „că va asculta de rege și că va da regelui și tuturor oamenilor săi siguranța de a se întoarce acasă și că-i va arăta un drum drept. Abia după stabilirea acestor înțelegeri, potrivit condițiilor, ca românii să conducă armata ungară pe drumul cel mai scurt, la un anumit punct, li s-a recomandat o cale, orientată spre nord, unde se afla Transilvania. Din drumul Mehedinților, care trecea exact prin locul unde este amplasată în prezent Mănăstirea Bistrița,

cea mai plauzibilă „cale cotită” a fost Defileul Bistriței.

Documentele, atât Cronica pictată cât și Diplomele cancelariei ungare, vorbesc despre un defileu de tip canion: „loc strâmt și întunecos” (2 ianuarie 1333); „locuri strâmte și păduroase” (19 mai 1335); o cale „închisă de ambele părți cu râpe amețitoare” (13 decembrie 1335), iar Cronica teutonă a lui Petru de Duisburg vorbește despre „o regiune păduroasă”, menționând că „țărani ținutul acela tăiară pe jumătate cu fierăstraie arborii pădurii prin care unghiurile trebuiau să treacă la întoarcere, astfel încât dacă ar fi căzut unul să-l atingă pe altul și să-l doboare și tot așa în continuare. De aici, și faptul că intrând unghiuri în pomenita pădure, că și sus-amintiții țărani mișcă copacii ca să cadă unul peste altul și astfel toți cei doborâți dintr-o parte și cealaltă striviră marea mulțime a unghiurilor”; acest procedeu nu are efect în defileuri largi, ci numai în locuri înguste, până la câțiva zeci de metri. Ori, defileul Bistriței este cel mai îngust din țara noastră, având în unele zone lățimea între 8–14 m. Potrivit vestigiilor istorice, acest defileu a fost locuit din epoca neolitică, fiind descoperite urme din cultura Cucuteni și din perioadele dacică, romană și medievală; el era străbătut de un drum al oilor, respectiv un drum de căruțe pe cursul apei, acea „cale blestemată”, cum o numea regele Carol Robert.

Potrivit documentelor emise de cancelaria maghiară, lupta s-a desfășurat la „ieșirea noastră din această țară”. Se știe că partea de nord a Vâlcii făcea parte din Banatul de Severin, deci un ținut de frontieră disputat. Printr-o Diplomă emisă în anul 1332, de Carol Robert de Anjou, deci la doi ani după bătălia de la Posada, regele recunoaște faptele de vitejie săvârșite de Laurențiu, comite de Zarand, și de fratele său în bătălia mai sus amintită, scriind: „Și mai ales atunci când, pornind oastea noastră strânsă prin porunca regală, am ajuns în niște ținuturi de margine ale regatului nostru, ce erau ținute pe nedrept în Țara Românească de către Basarab, schismaticul, fiul lui Thocomerius”, deci se înțelege că era în partea de nord a Olteniei. De asemenea, regele Carol Robert preciza că „pe când ne întorceam înapoi cu oamenii noștri, pe o cale blestemată în veci de Dumnezeu, închisă de ambele părți cu râpe amețitoare, iar înainte unde ea se lărgea era întărită, în mai multe locuri, de puternice prisăci” (13 decembrie 1335).

Calea de retragere a trupelor ungurești a fost cea pe care veniseră: drumul Mehedinților, cum precizează însuși regele în Documentul din 13 decembrie 1335: „Pe când ne întorceam înapoi cu oamenii noștri”. Deci, retrăgându-se armata ungară de la Curtea de Argeș pe drumul străbătut la invadare și încrezându-se în ghizii români că o vor conduce pe drumul cel mai scurt în Transilvania, o cotire din drumul principal spre nord, unde era situată zonă dorită de rege, avea toată credibilitatea. Astfel, ghizii români, puși la dispoziția regelui de către Basarab I, părăsesc drumul drept și fac o cotitură, conducând pe unghiuri într-un defileu unde li se pregătise o capcană. Cronica pictată precizează că: „Regele a ajuns pe o cale oarecare cu oastea sa, dar calea aceasta era cotită și închisă de amândouă părțile de râpe foarte înalte de jur împrejur, iar regele și toți ai săi negându-se în adevăr la așa ceva, mulțimea nenumărată a valahilor sus pe râpe a alergat din toate părțile și a aruncat săgeți asupra oastei regelui, care se găsea în fundul unei căi adânci, ce nici nu se putea numi cale, ci mai curând un fel de corabie strâmtă, unde, din pricina înghesuiei, cei mai sprinteni cai și ostași cădeau din toate părțile în luptă”.

(Continuarea articolului poate fi urmărită pe www.culturaarsmundi.ro în articolul cu același titlu)

Clubul de turism „LOTRU” Voineasa a onorat „LIRA LITORALULUI”

Mihai SPORIȘ

În perioada 26-30 iunie, 2024 a fost organizată la Mangalia (Cap Aurora și Venus), ediția a XXV-a a *Festivalului Național* cu tematică cultural-turistică: „LIRA LITORALULUI”. Gazdele noastre tradiționale, într-un benefic parteneriat public-privat : Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Constanța și Asociația *nonguvernamentală* ACCSALPA (pentru coregrafie și folclor!), împreună cu Clubul Nautic PETROCHIM/CNTNM, din Constanța, au oferit condiții optime unei manifestări de maximă utilitate publică, în contextul sărbătoririi Tricolorului (26 iunie, este Ziua Tricolorului!), promovării litoralului românesc și a unității prin creație în spațiul național. Au venit alături de organizatori: Hotelul Cristal (susținător dintotdeauna al *festivalului!*) și Hotel Tourkoise care s-a alăturat anul acesta. O prezență entuziastă din întreaga țară – evenimentele s-au transmis în direct cu un bun rating!- a dat manifestării aura sărbătorii... tricolore și bucuria revederii cu prietenii câștigați de-a lungul timpului și animați de dragostea grădinii, cu munte și mare! Ardeleni, Munteni, Olteni, Moldoveni, Dobrogeni..., cu

toții români de acasă – dar nu i-am uitat nici pe cei din România planetară : am cântat, dansat, alergat, vâslit, recitat, desenat... și câte altele, spre vederea ochiului nevăzut care ne va fi premiat mai apoi. Trăgând o linie constatăm aici că toți au fost câștigați cu o experiență de viață irepetabilă, o valoare adăugată unei trăiri de neuitat și care merită povestită.

Clubul de Turism Ecologic Montan „Lotru” Voineasa - o prezență tradițională a *festivalului*, într-o reciprocitate a onorării evenimentelor de importanță

națională (la Voineasa se organizează, anual, Festivalul Muntelui!) a fost reprezentat de 12 persoane, de toate vârstele (prezente pe litoral), dar și de cele de la distanță prin creațiile transmise pentru expozițiile de grafică, afiș, caricatură. Clubul „Lotru”, cu membrii de suflet în întreaga țară, și-a adunat forțele de peste tot : Voineasa, Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Craiova, Ploiești. Am fost acolo și altfel decât fizic (și de pe vârful munților în on line/ vezi foto transmise în timp real!). Prin arhivele la dispoziție (vezi culturaarsmundi.ro) am probat abilitățile de comunicare în spațiul public pentru cultură și artă. Mai multe care de reportaj, au transmis în direct video, manifestările festivalului concurs, în spațiul național.

La probele sportive (vezi caiac-canoa!) tânărul Ionuț Oprescu a fost laureatul de la Voineasa. În cele ale afișului (grafică), caricatură Petre Simion Cichirdan, a punctat pentru Clubul „Lotru”, iar la inspirația expozițională Nana Rublinceanu („senior” din Râmnic!) și Mitică Cârstea (veteran... din Craiova!) pentru cele ale ... colecției muzicale, au adus puncte clubului. Am prezentat acolo și o expoziție *in memoriam* Ovidiu Mihail Stângă (fost membru al clubului, și participant la Liră, an de an, trecut la cele veșnice în 2023!). Cărțile de eseu, poezie, jurnale de călătorie, hărți, realizate de membrii clubului au punctat și ele pentru ... Trofeul Festivalului.

Să remarcăm aici eforturile și tenacitatea celui ce ține ștafeta acestui festival în vremuri cu permanente căutări ale continuității, că prea amețitor se schimbă modele- unele cu rătăcirii ale celor esențiale!- Ovidiu Roșca. El a știut să-și apropie oameni speciali ca într-un altar în care focul nu are voie să se stingă, aici în vatră fiind chiar trăirea profundă a ceea ce ne definește ca familie a neamului. Cum să nu constați găzduirea de la Hotelul Cristal, primită de la directorul lui : Mariana Stroe, și să nu observi că în fiecare duminică la emisiunea de pe TVR2 : „Drag de România mea”, i se rostește numele?

Am fost, am văzut, am fost văzuți și cu toții ne-am bucurat! Viață lungă Festivalului, să-și țină strunele Lirei în vibrație, iar nouă rezonanța aceluia împreună care dă diversității frumusețea și puterea vieții întregii grădini: Țara-ne tricoloră!

01 iulie 2024

NICOLAE MANOLESCU, IN MEMORIAM...

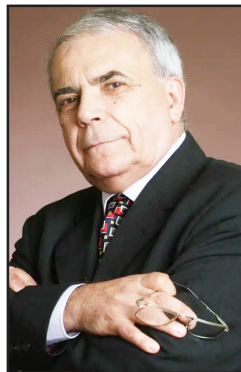
Marius MĂRĂCINESCU

Mi-a plăcut să citesc! O scurtă, dar cuprinzătoare profesiune de credință pe care profesorul Nicolae Manolescu ne-a lăsat-o spre îndemn la cunoaștere prin literatură. Nu l-a *intimidat* niciodată trecerea timpului, ci doar *frica de banalitate*, realități confirmate pe deplin în activitatea neobositului slujitor pe altarul Culturii române. *Un Monument de cultură*, așa îl numește, cu expertiza sa critică, profesorul Ioan St. Lazăr, astăzi, 20 aprilie 2024, în sala Bibliotecii Antim Ivireanul din Rm. Vâlcea, la aproape două luni de la plecarea în cea mai lungă călătorie. Mai aflăm de la domnia-sa că, în 1984 când a avut loc prima întâlnire a scriitorilor de origine vâlceană, în cuvântul de final, profesorul Nicolae Manolescu, referindu-se la continuarea acestei fericite inițiative, între îndoială și speranță, spunea: *Măcar, de-ar ține!* Și n-a ținut...Vigilența propagandei de partid a stopat, prin mijloacele specifice timpului, reeditarea întâlnirii scriitorilor vâlceni. În continuare tot domnul Lazăr amintește despre dialogul său cu Nicolae Manolescu din *Casa Scânteii* când, oarecum provocat la un răspuns direct legat de posibila emigrare în Occident, acesta răspunde clar: *Nu plec! Bătălia trebuie dată aici!* Bătălia începe, într-adevăr și *Cenaclul de luni* își încetează activitatea, eșecurile făcându-l mai puternic, așa cum avea să confirme activitatea sa literară. Filmul documentar realizat în cadrul Bibliotecii Antim Ivireanul de către doamna Flori Lăstun și derulat cu acest prilej într-o expunere artistică remarcabilă ne-a prezentat o parte din interviurile și aparițiile editoriale ale marelui dispărut.

Lucrarea autobiografică, *Viață și cărți*, semnată de domnul Manolescu, aduce multe lămuriri, dar și multe dispute legate de trecerea domniei sale prin orașul

care i-a dăruit lumina primei copilării. Moderatorul întâlnirii, profesorul Lazăr, *scormonește*, oarecum indiscret, prin culisele timpului, provocându-l pe istoricul Gheorghe Dumitrașcu, coleg de bancă al celui comemorat. Dumnealui prezintă detalii inedite și interesante din viața anilor de după 1950 care surprind realitățile urbei și, mai ales, activitatea școlară a tinerilor, amintindu-i cu nostalgie și recunoștință pe dascălii vremii. Adolescentului de atunci, Nicu Manolescu, îi plăcea filosofia. Le vorbea colegilor despre Platon! Scria compuneri desăvârșite care prevesteau un talent literar aparte, remarcat de dirigintele Marcel Zinelli care era și profesor de limba română. Lubea drumețiile, dar nu era un campion al concursurilor sportive și la finalul unei astfel de întreceri își apostrofează cu durere colegul: *De ce nu m-ai așteptat? Avea să demonstreze*, ulterior, că locul său urma să fie permanent pe podium. Alt coleg, inginerul Petre Grosu, mărturisea că *nu se prea juca cu noi...citea mai mult*. Inginerul-ziarist Petre Cichirdan, la rândul său, remarcă *multă umbră* în biografia lui Manolescu, iar profesorii Ștefan Găitănanu și Ion Predescu aduc în discuție aspecte mai puțin cunoscute din viața acestuia. Și profesorul Mihai Moldoveanu ne prezintă secvențe interesante din neliniștea anilor 2000 când distinsului profesor Nicolae Manolescu i se acordă titlul de *Cetățean de Onoare al Râmnicului*.

Marius Mărăcinescu prezintă, la final, câteva crâmpene din dialogurile purtate cu Nicolae Manolescu, cel care i-a apreciat laudativ poemele adresate copiilor în *cuvântul înainte* al volumului de versuri *Poeme cu mici probleme*.

Întâlnirea noastră omagială, demnă a fi consemnată în calendarul vremii, s-a încheiat cu viziunea mărturisitorilor literare ale marelui dispărut într-o filmare efectuată cu prilejul inaugurării Librăriei Virgil Ierunca din orașul de la poalele Capelei, cu mai bine de două decenii în urmă. A fost un șir lung de aduceri aminte, copleșitoare și înălțătoare.

FORUMUL NAȚIONAL CULTURAL „BRÂNCOVENIANA” EDIȚIA A VI-A, 2024

Cenaclul Cultural „George Coandă” Potlogi, Societatea Scriitorilor Târgovișteni, Primăria/ Consiliul Local Potlogi, organizează Forumul Național Cultural „Brâncoveniana” Ediția a VI-a, 2024

În data de 17 august, a. c., la Palatul Brâncovenesc din Potlogi, județul Dâmbovița, va avea loc cea de a VI-a ediție a Forumului Național Cultural „Brâncoveniana” în cadrul căruia este inclus și Concursul de poezie creștină și patriotică „Sub crucea Sfântului martir Brâncoveanu”. La acest concurs pot participa creatori de poezie cu vârstele cuprinse între 17-50 de ani, care nu sunt membri ai Uniunii Scriitorilor din România, Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, sau ai unor uniuni / societăți / asociații scriitoricești profesionale din țările în care își duc existența diaspora românească. Lucrările trimise la concurs trebuie să poarte un motto, care va fi regăsit de juriu în plicurile sigilate însoțind lucrările și în care mai sunt precizate numele autorilor, adresele și e-mailul / telefonul mobil.

Premiile concursului vor fi: Trofeul „Brâncoveniana”; premiile I, II, III; mențiuni și premiile speciale oferite de: Arhiepiscopia Târgoviștei, unele instituții, asociații culturale și reviste din județul Dâmbovița și din Capitală.

Câștigătorii trofeului, premiilor I, II și III vor beneficia de publicarea a câte unui volum de poezii, în 50 de exemplare, la Editura Bibliotheca, și a căror lansare se va face cu prilejul Zilei Naționale a Culturii sau a Zilelor culturii potlogene. Data ultimă a expedierii poeziilor (până la 6-7 mostre) este 15 iulie 2024, la e-mail: biblioth@gmail.com.

Director Executiv al Forumului „Brâncoveniana”
Prof. Valentina VASILE

LITERATURA ȘI SENIORII EI

Marian ILIE

În urmă cu ceva mai puțin de o lună transmiteam confracților corespondenți ai mei într-ale scrisului anunțul privind ediția din acest an a Forumului Cultural Național „Brâncoveniana” și concursul național de poezie patriotică și creștină „Sub Crucea Sfântului Martir Constantin Brâncoveanu” organizat sub egida sa. Cu regret, recunosc că am trecut cu prea mare ușurință peste detaliul privind limitele de vârstă, respectiv 17-50 ani, pentru cei doritori să participe la concurs, fapt sesizat și reproșat de mai mulți destinatari ai mesajului. Reamintesc faptul că mai sunt două săptămâni până la termenul stabilit pentru trimiterea creațiilor și îi îndemn pe toți doritorii să trimită creații, indiferent de vârstă, în speranța că îi vom convinge pe ceilalți membri ai juriului că nu vârsta, ci valoarea creațiilor contează.

Da, ne confruntăm cu una din problemele considerate chiar la nivelul conducerii UR a fi de stringență – aceea a vârstei celor ce aplică spre a fi admiși. Dacă în UR vârsta poate avea un oarecare impact, în sensul că seniorii primesc acele îndemnizații, când e vorba de concursul nostru nu găsim nicio altă logică decât dorința scoaterii din scenă a scriitorilor sau aspiranților într-ale scrisului ajunși la o anumită vârstă - în cazul de față, 50 de ani, adică exact apogeul activității creatoare. Este trist, cu atât mai trist faptul că persoana ce a introdus această privare de drept este un venerabil senior al scrisului românesc, octogenar recunoscut pentru aportul domniei sale la patrimoniul nostru spiritual. Dacă pe cei tineri i-aș putea înțelege și le-aș accepta părerea greșită că seniorii le-ar bloca lor calea spre afirmare, pe seniorii literați nu-i mai înțeleg – cu atât mai mult cu cât domniile lor sunt în vârful piramidei și ar fi cei mai în măsură să trieze valorile prezentului, fără a neglija viitorul, după criteriile impuse de ontologia breslei.

Să fie fenomenul acesta un reflex al politicii neomarxist-globaliste, potrivit căreia populația Globului ar fi depășit demult limitele admisibile și că reducerea ar trebui să înceapă cu bătrânii – cum s-a și procedat, în multe situații, pe timpul pandemiei? În principiu, cred că poate fi vorba și de așa ceva, în sensul că bătrânii sunt greu de întreținut și de ținut în ascultare, orice conducător dogmatic dorindu-se eliberat de asemenea responsabilități. Dacă totuși dorim ca literatura română să iasă din chingile în care se zbate de câteva decenii trebuie să lăsăm cale liberă valorii, indiferent de vârsta creatorilor. De altfel, după cum se știe, în ultimii doi ani la Potlogi s-a încercat implicarea în organizarea și derularea concursului a unui tânăr hrănit cu jarul virtual al creației, care nu numai că nu a convins, dar a și dus întrecerea spre derizoriu – cu doar 14 concurenți, anul trecut – în timp ce pe Facebook tânărul respectiv e prezentat ca un geniu, egal al lui Eminescu.

Este nevoie de tineri și în literatură, dar nu trași cu forcepsul sau împinși cu forța înainte. Ei nu să ia locul seniorilor trebuie obișnuiți să aspire, ci să-și găsească propriul loc alături de seniori. Scriu toate acestea din postura tânărului de altădată care, cenzurat fiind la debutul cu volum propriu, a preferat să se retragă pentru două decenii din spațiul literar, unde încă își caută un loc al său, între mulți alți seniori și tineri, consacrați sau în curs de afirmare. În definitiv, creatorii nu au vârstă, dacă au valoare. Valoarea estompează vârsta, până la Nemurire.

TRIPLĂ LANSARE DE CARTE LA MÂNĂSTIREA BISTRIȚA DE VÂLCEA

Ana VASILE

Sâmbătă 6 iulie 2024, începând cu Sora 12,00 la Mănăstirea Bistrița-Costești de Vâlcea, au avut loc următoarele evenimente religioase și culturale în Catedrală și Muzeul Mănăstirii: Te Deum în onoarea Arhim. Veniamin Micle; Cuvântul IPS Varsanufie-Arhipiscopul Râmnicului cu ocazia împlinirii vârstei de 85 de ani ai Arhimandritului istoric și cărturar. În sala de conferințe a muzeului s-a desfășurat lansarea celor 3 cărți: „Un DOMN, o Credință, un Botez”; „Pavăza Dreptei Credințe”; „Bătălia de la Posada-adeverită documentar”.

Autorul celor 3 cărți este vechiul scriitor și gazetar (peste 60 de ani de activitate), părintele Arhimandrit Veniamin Micle. Sfinția sa, a declarat cu claritate și asumat,

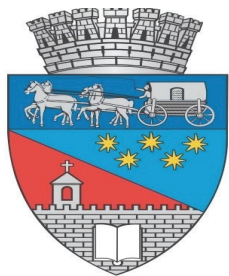
scopul scrierii și lansării celor 3 cărți: de a lăsa generației contemporane, precum și celor care vor urma, adevăruri istorice, descoperite în urma studierii a zeci și sute de documente din mai multe Arhive (laice și bisericești). Evident că aceste documente pot fi reanalizate de istorici, fără părtinire și cu mult discernământ.

Au vorbit despre cele 3 cărți: IPS Varsanufie, Arhipiscopul Râmnicului; actorii: Camelia și Dan Constantin, au lecturat/interpretat fragmente din prima carte; Pr. prof. Ion Gavrilă s-a referit la primele două cărți religioase. Aceiași actori au lecturat din cea de-a doua carte. Prof. univ. dr. Dinică Ciobotea a făcut o scurtă recenzie privind cea de-a treia carte. Scriitorul Dan Lupescu de la Craiova i-a oferit sărbătoritului o diplomă de prețuire... Întreaga asistență laică și religioasă a cântat autorului, care a împlinit 85 de ani, „La mulți ani cu sănătate!” (variante religioasă). Din partea UZPR, Filiala 1, București, a participat și ca organizator, jurnalistul Gheorghe Jianu. Din partea UZPR-Vâlcea au fost: doamnele Zenovia Zamfir și Marinela Belu-Capșa alături de domni Gh. Panteimon și Ovidiu-Cristian Dinică. Din partea UZPR-Olt „Pan M. Vizirescu” au participat: doamna Maricela-Paraschiva Buicescu și domni: Simion Petre Cichirdan, Emil Zamfirescu și Paulian Buicescu.

**POPAS JURNALISTIC
ȘI
LITERAR-ARTISTIC
Februarie-Aprilie
numerele 47-48-49/2024**

La statuia lui Eminescu de Ziua Culturii Naționale serbată de Uniunea Ziaristilor din România- filiala Pan M. Vizirescu-Olt

RÂMNICU VÂLCEA

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI

Râmnicu Vâlcea, General Praporgescu 14, 240182, Jud. Vâlcea
tel: +40-250-731016 fax: +40-250-731843 primaria@primariavl.ro

www.primariavl.ro

CERTIFICARI MRC-OCS SR EN ISO 9001:2015 410/C SR EN ISO 14001:2015 223/M SR OHSAS 18001:2008 190/HS SR ISO/CEI 27001:2013 019/SI

11 nonagenari au fost sărbătoriți de Primăria Râmnicului

La începutul acestei săptămâni, 11 vâstnici din Râmnic au fost sărbătoriți de Primăria Municipiului cu ocazia împlinirii unor vârste nonagenare, primind din partea administrației locale Diploma „Clubul Longevivilor” și premii în tichete sociale cu valori de 500 de lei (pentru vârste cuprinse între 90 și 94 de ani) sau de 700 lei (pentru vârste de peste 95 de ani inclusiv). 10 dintre cei premiați au ales să vină la sediul Direcției de Asistență Socială, iar cel de-al 11-lea a fost aniversat la Centrul Rezidențial pentru Persoane Vârstnice din Ostroveni. În cursul anului trecut, 55 de râmniceni au fost sărbătoriți de Municipalitate cu ocazia împlinirii unor vârste de peste 90 de ani sau centenare.

Biroul de Presă

PUBLICAȚII ÎN SLUJBA COMUNITĂȚII

Silviu LAZĂR

Am participat recent la evenimentul cultural-jurnalistic „Dragul meu Emin...”, organizat de Filiala UZPR „Mihai Eminescu” Timișoara, la Centrul Multifuncțional din Complexul Bastion Timișoara, la finalul căruia domnul Dumitru Buțoi, președintele filialei, a prezentat pe scurt revistele UZPR nr. 33, „Lucașfăruș de Vest” Timișoara, număr dedicat poetului nepereche Mihai Eminescu, „VIP Seniorii”, care apare sub egida UZPR, în care publică majoritatea colegilor de breaslă din zona de vest, dar și din țară și a oferit participanților câte un exemplar.

Reținem din cuprinsul acestora câteva titluri interesante „Să privim spre viitor cu speranță” semnat de Sorin Stanciu, președinte UZPR și Marian Nencescu, - Eminescu și „spiritul frontierei” - Revista UZPR nr. 33, o publicație fanion a presei din România.

Din revista de cultură „Lucașfăruș de Vest” nr. 65, iunie a.c. Cronica Evenimentului cultural-jurnalistic, „Arte și Carte” sub semnul geniului eminescian desfășurat la Teatrul dramatic I.D. Sîrbu din Petroșani, organizat de Tustul de presă Exclusiv Media, manager omul de presă Tiberiu Vințan, Grupul cultural „Ioan Dan Bălan” coordonator Mirela Cocheci, poet, pictor, membru UZPR

Filiala Mihai Eminescu Timișoara, Grupul vocal „Glauri de argint” cordonator Irina Berki, Cercul de Arte al Clubului Copiilor din Petrila, coordonator, Radu Chința. Interviu realizat de colegul Ioan Vasii „Presa tipărită nu va dispărea niciodată” cu Ion Machidon, poet, critic literar și director editura „Amurg Sentimental” București. Paraschiva Abutnăriței, comentarii despre cartea „Ciprian Porumbescu în marginea imperiului” editura, Universității „Stefan cel Mare” 2023, Suceava, a profesorului universitar, Mircea A. Diaconu. Trupa de teatru din Lugoj a strălucit la Festivalul de Teatru „ProActoria” Mediaș, semnat de colega noastră și actriță, Maria Rogobete. Dumnezeu a fost deportat în Bărgan și Eminescu sărbătorit și la Oradea. semnate de Dumitru Buțoi. Pe ultima pagină sunt înserate copertile foilor de informație rurală din zona Lugojului, coordonate de Dumitru Toma, re-

dactor la Redăptarea, Curier de Găvăjdia, Informația de Bethausen, Cuvânt Dumbrăvean, Foaia Nădrăgeană. Săptămânalul „Actualitatea” de Lugoj, redactor șef Nicolae Silade și Revista de cultură și conștiință civică „THEATRUM civitatis, director Maria Rogobete.

Revista „VIP Seniorii” ne propune spre lectură câteva materiale importante: „Domnul Sorin Stanciu, președinte UZPR, s-a întâlnit cu jurnaliștii arădeni”, de Lucian Șerban, Pascu Heteș „Cel mai talentat poet de pe plaiurile tăgăduane” semnat de prof.univ. Anton Ilica, din Arad.

O lecție de jurnalism la Liceul Teoretic „Traian Vuia” Din Făget-Timiș, semnat de Nicolae Toma, „Ziaristica Bănățeană”, Ioan I. Ionescu, „Războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja”, de Ștefan Tatm „Oameni de seamă ai Banatului” - Maria Rogobete, „George Călinescu, personalitate a culturii românești” - Gheorghe Lungu, „Sfințirea Lucașfărușului la Caransebeș” - Gheorghe Țunea Pîrvovanu, „EURO 2024” - Paul Măinea, „Steaua cea de toate Jiurile - Damian Militaru, Dorel Neamțu, cu toții membri UZPR Filiala „Mihai Eminescu” Timișoara; „Trei mari prieteni”, de Maria Istov, Timișoara, „Despre personajele non-binare”, conf. univ dr. Nicolae Grigorie Lăcrița, Craiova, „Cinstire eternă veteranilor”, Laura Muntoiu, Lugoj, „Ziua internațională a familiei”, de Miorița Săteanu, Oradea, colaboratori de notorietate.

Revistele apar în format A4, 16-20 pagini, parțial color, tehnoredactare și fotografii Ana-Maria Lazăr și Grigore Măinea, editate de Asociația Cultural Umanitară „Lucașfăruș de Vest” Timișoara.

EDIFICII CULTURAL-ISTORICE ROMÂNEȘTI

BASTIONUL THERESIA TIMIȘOARA

Emil MANZUR

Singurul bastion care mai există din Cetatea Timișoarei din perioada apartenenței Banatului la Imperiul Austriac este Bastionul Theresia.

În anul 1716, după cucerirea Cetății Timișoara de către armata habsburgică sub conducerea lui Eugeniu de Savoya s-a hotărât refacerea cetății, fortificarea făcându-se în sistem Pagan. Construcția propriu-zisă a început în 1732, după ce s-au finalizat lucrările hipotehnice de regularizare a Begăi (lucrări care au durat cinci ani, 1728-1732, și urmau să asigure apa necesară în șanțul cetății).

Inițial a fost conceput ca Ravelin/bastion, înconjurat de apă care urma să unească viitoarele bastioane Francisc și Iosef numindu-se Ravelinul Depozitului de Alimente. Construcția lui a fost finalizată în anul 1834, iar în 1844 a fost redenumit „Bastionul Theresia” în onoarea arhiducesei Maria Teresia a Austriei.

În decursul timpului, aici a fost reședința Episcopiei Romano-Catolice, apoi a adăpostit mai multe ateliere și depozite, o școală de ucenici, o școală de echitație, de scrimă, o tipografie, internate școlare și Arhivele Statului.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, când a avut loc defortificarea orașului Timișoara (fiind demolate aproape toate fortificațiile), Bastionul Theresia a fost

singurul bastion care nu a fost demolat, deoarece mai avea pe toată lungimea lui camere utilizabile. Înainte de reabilitarea din perioada 2008-2010, bastionul găzduia spații comerciale, restaurante, baruri, librărie, expoziții. După reabilitare a fost utilizat ca Centru de Pregătire pentru Tineret și activități culturale.

ALEGERI GENERALE LA UZPR BUCUREȘTI

Marian ILIE

Așadar, la 20 iulie au loc alegeri în cadrul Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, astfel:

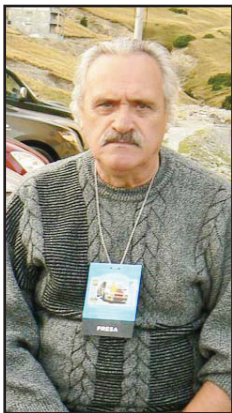
„Întrunit în ședință în data de 18 iunie a.c., Consiliul Director al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România a stabilit în detaliu condițiile de desfășurare, potrivit prevederilor Statutului în vigoare, a Adunării Generale de alegeri pentru structurile de conducere ale Uniunii. Astfel, Adunarea Generală de alegeri se va desfășura în data de 20 iulie 2024, în ședință cu prezență fizică. De asemenea, Consiliul Director al UZPR a votat condițiile pentru primirea și analiza dosarelor candidaților pentru funcția de președinte al UZPR, înființarea secretariatului general pentru pregătirea Adunării Generale de alegere a președintelui UZPR și a viitoarelor structuri de conducere ale Uniunii, precum și componența comisiilor de primire a dosarelor de candidatură și verificarea acestora, de validare a rezultatului alegerilor, de redactare a Procesului Verbal de după încheierea Adunării Generale.

Consiliul Director al UZPR a mai decis ca CV-urile candidaților și proiectele de

management pe care le vor propune să fie postate pe site-ul Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, uzpr.ro, și, de asemenea, să fie trimise la șefii de filiale ale UZPR, urmând ca aceștia să le disemineze membrilor care vor avea drept de vot în cadrul Adunării Generale din 20 iulie a.c.” (uzpr.ro)

Mă bucur să văd ca unul din cei doi jurnaliști care și-au depus până acum candidatura este prietenul nostru Petre Cichirdan - și asta nu doar pentru că îl cunosc atât ca scriitor (printre multe altele, câștigător al Trofeului Brâncoveniana) cât și ca editor al revistelor Cultura Ars Mundi, Povestea Vorbei, Forumul Vâlcean etc. O biografie excepțională (de excepție, adică), cu calificări peste calificări, invenții după invenții, o pendulare rarisimă pe sub pletele Euterpei și câte alte detalii îl recomandă cu prisosință. Eu îl recomand și ca om între oameni, ca jurnalist în sensul clasic al cuvântului, multivalent. Un self-made-man, sunt sigur, poate face și din UZPR o entitate puternică, adaptabilă la actualul context istoric din țară și din lume. Sper ca CV-urile de pe linkul de mai jos să vă convingă...

(<https://uzpr.ro/04/07/2024/candidati-la-functia-de-presedinte-al-uzpr-click/>)

SIMION-PETRE CICHIRDAN

- Data nașterii: 21.02.1951, Rm. Valcea.

- 1962-1964 studiază violoncelul cu Leca Morariu și după decesul acestuia cu Theodor Geantă.

- 1963-1970 elev la Liceul «Vasile Roaită» Râmnicu Vâlcea, Secția Sportivă Atletism. În perioada școlii generale și liceului studiază în particular desenul cu Emil Ștefănescu (Cercul de desen de la Palatul Culturii), și culoarea, cu Asvadurova și Tatiana Brilianova (la domiciliul lor), Tatiana, fiindu-i și profesoară de desen la liceu.

- 1965 – 1971 „Publică” desene și poezii în revistele manuscris, particulare, realizate de Constantin Poenaru (Poe). C. Poenaru este coleg de școală, apoi ziarist la „Orizontul” Râmnicu Vâlcea, redactor șef adj. la „Dreptul Umanitar”- București, jurist la Curtea Constituțională a României; din 2008 este membru UZPR; astăzi, decedat.

- 1968: este membru fondator al Cenaclului liceului „Vasile Roaită”, apoi fondator și președinte al nou-înființatei Societăți literar-artistice a elevilor din jud. Valcea.

- 1969: „Publică”, în ediție samizdat, volumul „Transfigurari”, Ed. «Sus Arta», poezie suprarealistă.

- 1970-1971: ucenic în București, în atelierul din Pangrati al sculptorului Constantin Lucaci; student audient la Institutul de Arte Plastice „N. Grigorescu”, București. „Publică” în continuare în revista (samizdat) „balenele”, a lui C. Poenaru, de această dată în București.

- 1972-1977: urmează cursurile de ingineri ale Facultății de Tehnologie Construcțiilor de Mașini din cadrul Institutului Politehnic București (Anul I și II la I.P.Timișoara).

- 1977 - Diplomă de Stat, notată cu 10, eliberată de Institutul Politehnic București. Prima apariție în ziarul Scânteia Tineretului legată de examenul de licență.

- 1977-1980: inginer tehnolog-proiectant în cadrul Întreprinderii de Avioane Craiova. Crează procesoare și post-procesoare (Sfera, Fagure, Cum vă place, C'è una meravigliosa sistema) în limbajele FOR-TRAN și ADAPT, denumite, în licență proprie, „Miniprocesoare-Postprocesoare”, și prezentate ulterior la sesiunile naționale de comunicări științifice în domeniul informaticii aplicate; Sibiu-1982, Brașov-1983 și Cluj-Napoca-1986.

- 1981-1991: inginer-proiectant la Întreprinderea de Echipament Hidraulic Râmnicu Valcea; șef grupă programatori MUCN, șef de protocol, șef Oficiu de Calcul, șef Atelier Proiectare Asistată, șef Atelier Proiectare Tehnologică-Tehnolog șef, Inginer Șef-Pregătirea Fabricației, director interimar (1991).

- 1986: două premii naționale la Cluj-Napoca și București, pentru lucrările: „Sculptura cibernetică” și „Metode de proiectare asistată și prelucrare pe mașini cu comandă numerică” (Sesiunea Națională de Comunicări Tehnico-Științifice în domeniul Informaticii, Cluj Napoca, 27-28 noiembrie 1986), respectiv, pentru „Cercetare științifică tehnologică” (CC-UTC București, 1986). Publicate de INID București-Facultatea Babeș - Bolyai.

După această dată, revista Flacăra și cele editate de Agerpres, internaționale: Roumanien Today, Heute etc, Radioul central, publică materiale, interviuri, despre activitatea sa în domeniul producției industriale și al pasiunilor artistice.

- 1990: Membru Fondator al Societății Inventatorilor din România și debutează ca publicist la ziarele „7 Zile”, „Experiment”, „Alternativa”, apărând în continuare în diverse alte publicații. Se remarcă prin articolele „Sculptură cibernetică” («Experiment» nr 1 februarie 1990) și „Impas OPM” («7 Zile», aprilie 1990) în care sugerează o nouă linie de dezvoltare a artelor plastice și obligativitatea unui nou mod de organizare a producției și a muncii.

- 1992: director tehnic la SC Filmar SRL Râmnicu Vâlcea, unde crează o unitate de producție de mecanică fină și contribuie la înființarea postului tv «Vâlcea Unu» (dându-i și numele) cu care colaborează și astăzi.

- 1993: înființează, după Legea 31, SC INTOL SRL, cu același profil ca al Întreprinderii Mici, înființată în 1990; în plus, expertize tehnice, inventică și producție artistică, și care cuprinde Editura Intol-Press, fiind asociat unic, și în care funcționează și astăzi.

- Membru al Societății Ziaristilor, Asociației Ziaristilor din Romania și al International Organization of Journalists.

- 1998: Expoziție personală de sculptură la Muzeul Județean Vâlcea.

- Câștigă concursul (AFDPR filiala Vâlcea) inițiat în vederea conceperii și execuției monumentului închinat „Foștilor Detinuți Politici” (marmură și bronz) pe care îl termină în 2004 și care se montează la Ocnele Mari pe locul fostei pușcării în 1998.

- 2005- realizează restaurarea monumentului închinat eroilor din primul război mondial din comuna Pietrari, județul Vâlcea (refăcând și montând, din aluminiu, vulturul dispărut-original din teracotă).

- 2003: publicist la cotidianul „Info Puls” și

„Publicitatea 1” Rm. Valcea; din 2004, și redactor. Inițiază, în 2004, împreună cu Dragoș Comănescu, revista electronică „GlobalArtFusion-Interferența Artelor”, cu adresa www.globalartfusion.com.

- 2005: Publică, la Editura «Almarom», cartea «Zorlescu» (în colaborare cu Mihai Sporiș).

- 2006: Redactor-șef la Revista de cultură «Povestea Vorbei» a Societății Culturale Anton Pann. Director adjunct la revista culturală «Forum V» (primul număr, după care demisionează).

- Împreună cu Gheorghe Dumitrașcu editează și tipărește Revista “Forum 5 (6,7,8,9, 10), anuală, și revista “Seniorii”, bianuală, din 2008.

- 2008: Director, fondator, publicația lunară «CULTURA vâlceană».

- Este membru al noii Uniunii a Ziaristilor Profesioniști din România, cu atestat internațional.

- 2012: Creează și conduce revista on line, cotidian-cultural, „Cultura Ars Mundi”.

- Apare citat de 8 ori în „Istoria Jurnalismului din România în date” (Marian Petcu, Ed. Polirom, 2012) De menționat că presa samizdat din timpul liceului este recunoscută de această Enciclopedie cronologică. Publică la cotidianul. ro.

- 2015: Premiul UZPR-2016 pentru «Revistele de cultură ale Râmnicului»

- Trimite prin UZPR o scrisoare Parlamentului pentru aprobarea legii 83 din 2016 în care definește profilul ziaristului creator.

- 2017 Primește titlul de « Omul anului 2017 » în cadrul galei « Zilele Culturii Tradiționale Românești la Cernăuți ».

- 5 volume din cărțile enumerate mai sus sunt de factură publicistică deoarece au fost create cu articole publicate în presa Intol Press și restul presei românești.

- 2017: institue o reprezentanta a UZPR la Râmnicu Vâlcea.

- 2019: înființează Departamentul Cultural al UZPR Intol Press Vâlcea care funcționează și în prezent fără a fi recunosct-nominalizat pe siteul UZPR.

- De-a lungul carierei este autorul a 22 de cărți, fondează 8 reviste, conduce 3 ziare și un cotidian de cultură on line; deține peste o sută de invenții, inovații și produse noi-unicate.

- Casatorit cu Tina Cichirdan, având doi copii: Simona și Bogdan (toți trei membrii UZPR).

- 28 iunie 2024 (material extras din CV publicat în cichirdan.ro iar pe www.culturaarsmundi.ro se găsesc toate arhivele scrise și audio video a întregii presei culturale a Intol Press)

Scrisoare către Parlamentul României - pag. 10

PROIECT MANAGER - UZPR 2024

Autor: Simion Petre Cichirdan

I. Activitate profesională de conducere: 1969-președinte Societatea Culturală și Artistică a Elevilor din Județul Vâlcea; 1981: Șef Grupă Tehnologi Programatori Mașimi Unelte cu Comandă Numerică din cadrul I.E.H. Rm. Vâlcea; 1983: Șef Oficiu (fondator) de Calcul la Intreprinderea de Echipament Hidraulic (I.E.H.) Râmnicu Vâlcea; 1983: Șef Atelier (fondator) Proiectare Asistată de calculator Mașini cu Comandă Numerică, I.E.H. Râmnicu Vâlcea; 1984: Șef Atelier Proiectare Tehnologică I.E.H. Râmnicu Vâlcea; 1990: Director (fondator) al Interprinderii Mici „Intol” Râmnicu Vâlcea conf. Legea 54/1990; 1991: Inginer Șef Pregătirea Fabricației la I.E.H. Râmnicu Vâlcea; 1992-1993: Director (fondator) la „Mevil” Râmnicu Vâlcea din cadrul „Filmar” SRL (postul de TV Vâlcea Unu); 1993: Asociat unic- Director (fondator) - la „Intol” SRL Râmnicu Vâlcea; 1994: Director (fondator) al Editurii „Intol Press” Râmnicu Vâlcea; 2004: director revista on line „Interferența Artelor 21” din cadrul GlobalArtFusion- site creat de Dragoș Comănescu; 2006: Redactor Șef la revista trimestrială de cultură „Povestea vorbei” a Societății Culturale Anton Pann; vicepreședinte al Societății Culturale Anton Pann și șeful Cenaclului cu revista „Interferența Artelor 21” din cadrul societății; 2007: Redactor șef revista „Seniorii” a Societății Culturale a Seniorilor din Educație; 2007 Redactor Șef la revista „Forum 5”, 6, 7, 8, 9, 10 a Forumului Cultural al Râmnicului; vicepreședinte al Forumului Cultural al Râmnicului; 2008: director (fondator) al ziarului lunar „Cultura vâlceană”; 2012 director (fondator) ziarul cultural trimestrial „Povestea vorbii 21”; 2015: director (fondator) al ziarului trimestrial Forum vâlcean. (Extras din cichirdan.ro)

II. Direcții care să îmbunătățească activitatea UZPR:

- Reparații morale pentru cazurile apărute după aplicarea Legii 83/2016 în perioada 2019-2021 când UZPR a lucrat după un statut propus în 2018, aprobat în 2019 și validat de Judecătoria București în martie 2021, când deja erau recunoscute necesitățile schimbării acestui statut (în neconformitate cu L. 186/2003 (care apără presa culturală-de creație). Revenirea la formularul de înscriere care avea viza în primul rând a organului de presă la admiterea în UZPR și mai apoi a șefului de Filială (care este o opțiune a oricărui membru).

- Reformularea sarcinilor Comisiei de validare care nu are nici o treabă cu Legea 83/2016. Poate că această comisie trebuie să valideze accesul în UZPR, care trebuie să fie unul corect și care să nu dea naștere la afirmația complet eronată că există două feluri de membrii UZPR, unul care conține membri apti pentru Legea 83 și alții care nu sunt apti...Există două feluri de jurnaliști?

- Una din condițiile conducerii unei Asociații de interes public în creația de bunuri, în speță Uniunea Ziariștilor, este să fi creat, să fi constituit locuri de muncă în presa scrisă fiind în concordanță cu sintagma *dacă nu ai fost niciodată într-un exercițiu de funcțiune, nu ai de unde să știi!*...experiența fiind unica condiție.

- Modelarea UZPR de astăzi pe principiul din 1922-1923 al lui Pamfil Șeicar și colaboratorilor lui, și nu pe cel al Uniunilor de creație înființate în 1949, atunci când s-au înființat USR, UAP, Uniunea Compozitorilor și ...Miliția și Securitatea. A se observa că nu a existat atunci Uniunea Ziariștilor...presa neputând fi în același timp și culturală și politică...deci cinstea UZPR-ului de astăzi!

- UZPR trebuie să aplice o manieră unică de conducere a acestei asociații profesionale la nivel național (nu are cum să fie altceva), membrii ei fiind de diverse *credințe*, și toți trebuind să fie subordonați unei reale deontologii depresă. Trebuie să se bazeze pe organele de presă care dau membrii și nu pe activitățile lunare care devin slogane de întreținere a unor noi grupuri formate. Ziariștii membri UZPR nu are interese profesionale decât la presa unde activează. Membrii UZPR trebuie să fie fericiți că există Uniunea și nu grupările locale... Pot fi adunați la un loc, la unison, ziariștii de la toate sistemele de presă din România?

- Nu există UZPR nou...UZPR din 1993 alinia ziariștii proveniți din orice sistem de presă în Asociația Internațională de Presă (recunoștea și sindicalismul- acorda 3 legitimații), atunci și astăzi singurul organ internațional de presă de toată lumea recunoscut...Deci efortul UZPR de astăzi trebuie îndreptat către recunoașterea ziariștilor români în orice parte a lumii. Și modul lor de trai trebuie să fie la fel! Idem și protecția lor.

- Grupurile de presă locale nu trebuie să-și construiască organe de presă specifice întrucât acestea contravin ziariștilor cu adevărat profesioniști, concurându-și neloial propria presă la care lucrează. Ele trebuie să atragă ziariștii profesioniști de toate felurile, însă reali!...

- Din UZPR trebuie să facă parte în primul rând publiciștii și coordonatorii tehnici de presă (corectori, tehnoredactori, fotoreporterii, colaboratorii, secretarii de redacție, seniorii editori, redactorii și redactorii șefi, directorii de ziar și codirectorii pe presă...) fiindcă adevăratul rol în creația de presă îl are organul de presă și cei care îl țin în viață...

Constantin Zărnescu este autorul acestei propuneri de monument la Rmnicu Vâlcea

Ziar realizat de Asociația ECOSTAR 21,
Editura INTOL - PRESS, SC INTOL SRL
și SC TINCONT SRL

Director: Leontina CICHIRDAN

Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE
Constantin ZĂRNESCU
Mihai SPORIȘ
Al Florin ȚENE
Ștefan DUMITRESCU
Director IT: Bogdan CICHIRDAN
Redactor șef: Csaky E POE
Redactor: Ana-Maria LAZĂR
Leontina RUS

Secretar de redacție: Simona Maria KIS
Colaboratori, publiciști și fotoreporterii:

Felix SIMA
Gheorghe SPORIȘ
Emil MANZUR (coresp. Timiș)
Gheorghe PANTELIMON
Ioan DURĂ
Tanța TĂNĂSESCU
Silviu LAZĂR
Constantin MĂNESCU
Mihai MUSTĂȚEA
Mihai CĂLUGĂRIȚOIU

Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR

Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3

Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824

cichirdan@yahoo.com www.culturaarmundi.ro

Preț: 3 lei

APEL ARGEȘENI! VÂLCENI! SIBIENI!

AVEM TREI OBIECTIVE COMUNE ÎN ACEST PREZENT
PRIN CARE PUTEM TRANSFORMA VALEA OLTULUI ÎN RAI PE PĂMÂNT:

- CALE FERTATĂ DUBLĂ, ELECTRIFICATĂ, MARFĂ ȘI CĂLĂTORI, ÎNTRE: PITEȘTI- CURTEA DE ARGEȘ-RM. VÂLCEA-SIBIU
- RÂMNICU VÂLCEA-PUNCT NODAL DE MARFĂ PE CALEA FERATĂ
- SĂ FACEM AUTOSTRADĂ SPRE SIBIU ȘI PITEȘTI CU RAMIFICAȚII LA CĂLIMĂNEȘTI, OLĂNEȘTI, GOVORA, OCNELE MARI
- DN 7-CALE REGALĂ ÎNTRE EUROPA DE EST ȘI EUROPA CENTRALĂ ȘI DE VEST
- DECOLMATAREA SAU REAMENAJAREA LACURILOR DE PE OLT

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului.

Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Tipărit la Procom, Tg. Jiu, 15 iulie 2024